

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond (24.05.2018)

Saksdokumenter med vedlegg

Saksliste

Godkjenning av innkalling

Godkjenning av sakskart

Styresaker

49/18 Godkjenning av protokoll fra forrige styremøte 6.4.2018	3
50/18 Oppfølging av tildelte tilskudd til 24. mai 2018	12
51/18 Bytting av fond	20
52/18 Avkastning på fondets kapital pr. 30.4.2018	22
53/18 Regnskap for 2017	26
54/18 Årsberetning 2017	37
55/18 Sluttrapport fra SunSense AS vedr. prosjektet "SunSense UV-sensor"	50
56/18 Aust-Agder utviklings- og kompetansecfond og Sørlandets Kompetansecfond: Videre samtaler om eventuell sammenslåing	63
57/18 Strategi for utdeling av midler	71
58/18 Eventuelt til 24. mai 2018	81

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 17/10871-46
Saksbehandler Lisbeth Ramsdal

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	24.05.2018

Godkjenning av protokoll fra forrige styremøte 6.4.2018

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Protokoll fra styremøte 6.4.2018 godkjennes.

Vedlegg

Møteprotokoll

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond

Dato: 06.04.2018
 Tid: 09:00
 Sted: Scandic hotel Sørlandet, Kristiansand

Møtende medlemmer:

Navn	Funksjon	Vara for
Morten Kraft	Styreleder	
Terje Stalleland	Nestleder	
Kjetil Glimsdal	Styremedlem	
Signe Sollien Haugå	Styremedlem	
Oddvar Espegren	Styremedlem	
Bodil Slettebø	Varamedlem	Marianne Landaas
Tormod Vågsnes	Varamedlem	Irene Henriksen Aune

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
John G. Bergh	Daglig leder
Dag Ole Teigen	Rådgiver
Linn Therese Bjugan	Rådgiver

Kristiansand, 6. april 2018

Morten Kraft
Styreleder

Terje Stalleland

Tormod Vågsnes

Bodil Slettebø

Signe S. Haugå

Oddvar Espegren

Kjetil Glimsdal

John G. Bergh
Daglig leder

SAKSLISTE

Side

Godkjenning av innkalling

Godkjenning av sakskart

Styresaker

41/18	Godkjenning av protokoll fra forrige styremøte 16.2.2018	5
42/18	Oppfølging av tildelte tilskudd til 6. april 2018	5
43/18	Avkastning på fondets kapital pr. 28.2.2018	5
44/18	Avsetning til utdeling av støtte 2018/2019	6
45/18	Sluttrapport fra Universitetet i Agder vedr. prosjektet "Etablering av eHelse testsenter"	6
46/18	Sluttrapport fra Universitetet i Agder vedr. prosjektet "Stipendiatstilling i innovasjon"	7
47/18	Utsettelse av Flumill-prosjektet	7
48/18	Eventuelt til 6. april 2018	8

Godkjenning av innkalling

Godkjenning av sakskart

Styresaker

41/18 Godkjenning av protokoll fra forrige styremøte 16.2.2018

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Protokoll fra styremøte 16.2.2018 godkjennes.

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 06.04.2018:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

42/18 Oppfølging av tildelte tilskudd til 6. april 2018

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar sak om oppfølging av tildelte tilskudd til etterretning.

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 06.04.2018:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

43/18 Avkastning på fondets kapital pr. 28.2.2018

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar saken til etterretning

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 06.04.2018:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

44/18 Avsetning til utdeling av støtte 2018/2019

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Det avsettes 12 mill. kroner i regnskapet for 2017 til utdeling for 2018/2019

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 06.04.2018:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

45/18 Sluttrapport fra Universitetet i Agder vedr. prosjektet "Etablering av eHelse testsenter"

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra Universitetet i Agder vedr. prosjektet «Etablering av eHelse testsenter».

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 06.04.2018:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

46/18 Sluttrapport fra Universitetet i Agder vedr. prosjektet "Stipendiatstilling i innovasjon"

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra Universitetet i Agder vedr. prosjektet «Stipendiatstilling i innovasjon».

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 06.04.2018:

Sekretariatets forslag ble enstemmig vedtatt.

47/18 Utsettelse av Flumill-prosjektet

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Gyldigheten av tilsagnet til Flumill AS forlenges til 31.12.2020.
2. Det forutsettes at prosjektet gjennomføres i henhold til opprinnelig søknad, og at støtte er tillatt i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte. For øvrig vises det til styrets vedtak i sakene 58/2013 og 31/2016.

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 06.04.2018:

Oddvar Espegren fremmet følgende alternative forslag:

Gyldigheten av tilsagnet til Flumill AS forlenges ikke.

Ved alternativ votering mellom sekretariatets forslag til vedtak og Oddvar Espegrens forslag ble sekretariatets forslag vedtatt med 6 stemmer mot 1 stemme for Espegrens forslag.

Dermed var følgende vedtatt:

1. Gyldigheten av tilsagnet til Flumill AS forlenges til 31.12.2020.
2. Det forutsettes at prosjektet gjennomføres i henhold til opprinnelig søknad, og at støtte er tillatt i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte. For øvrig vises det til styrets vedtak i sakene 58/2013 og 31/2016.

48/18 Eventuelt til 6. april 2018

Møtebehandling i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 06.04.2018:

1. **Felles styresamling**
Senere samme dag var det felles styresamling mellom styrene i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, Sørlandets kompetansefond og Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør. I styremøtet drøftet en forholdet til videre arbeid knyttet til en eventuelt sammenslåing av kompetansefondene. Det var enighet med at en burde arbeide videre med en eventuell sammenslåing.
2. **Strategiarbeidet i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond**
Det var enighet om at en arbeider videre med strategi for fondet på møtet i Malmø/København 24.-25. mai. Sekretariatet utarbeider et notat til møtet hvor en oppsummerer møtet 23. mars og kommer med forslag til videre oppfølging.
3. **Program for studietur for styret til Malmø og København 23. – 25. mai**
Sekretariatet presenterte et foreløpig forslag til program for studieturen som legges til grunn for den videre planleggingen. Det må avsettes tilstrekkelig med tid til interne drøftinger.

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 17/10871-53
Saksbehandler Lisbeth Ramsdal

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	24.05.2018

Oppfølging av tildelte tilskudd til 24. mai 2018

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar sak om oppfølging av tildelte tilskudd til etterretning.

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

I henhold til rutine for håndtering av tildelte tilskudd, skal det ved hvert styremøte informeres om status angående del- eller sluttutbetalinger i de ulike prosjektene.

Tilsagn gitt i 2011

Ingen utbetalinger siden forrige styremøte på tilsagn gitt i 2011.

Tilsagn gitt i 2012

Alle tilsagn er utbetalt, tabellen er derfor ikke vedlagt.

Tilsagn gitt i 2013

Ingen utbetalinger siden forrige styremøte på tilsagn gitt i 2013.

Tilsagn gitt i 2015

Sluttutbetaling til SunSense og prosjektet «SunSense UV-sensor» med kroner 113.025». Tilsagnsnummer 2015/6.

Tilsagn gitt i 2016

Ingen utbetalinger siden forrige styremøte på tilsagn gitt i 2016.

Tilsagn gitt i 2017

Delutbetaling til Agderforskning og prosjektet «Forprosjekt om innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder» med kroner 100.000. Prosjektet er tildelt med 50 % støtte fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond og 50 % støtte fra Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør.
Tilsagnsnummer 2017/34.

Tilsagn gitt i 2018

Ingen utbetalinger siden forrige styremøte på tilsagn gitt i 2018.

Vedlegg

AUST-AGDER UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEFOND
Oversikt over tilsagn og utbetalinger, for tilsagn gitt i 2011
Arkivert i arkivmappe: 2011/242

Tilsagnnr	Søker/organisasjon	Prosjektnavn	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagnet	Deluttbetaling		Deluttbetaling		Sluttuttbetaling		Inndratt	Rest	Merknad
			(beløp)	max %	utløper	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato			
2011/1	Agderforskning	Program for levekår	500 000		31.01.2014	250 000	14.03.2012	125 000	23.10.2012	125 000	06.09.2013		0	
2011/2	Agderforskning AS som utøver prosjektet VRI Agder på vegne av prosjekter Aust-Agder og Vest-Agder fylkeskommune	KULNER - program for kultur og næring	400 000		31.01.2014	200 000	14.03.2012	100 000	23.10.2012	100 000	18.12.2013		0	På faktura
2011/3	VRI Agder	VRI Agder	200 000		31.01.2014					200 000	03.05.2012		0	
2011/4	Evjeklinikken AS	Evaluering av Evjemodellen, Langtidsstudien	150 000		31.01.2014					150 000	19.12.2013		0	Ringte 12.12.2013. Sendte mail samme tidspunkt
2011/06	Universitetet i Agder	SmartRescue - Smarttelefoner for umiddelbar samordnet trusselkartlegging og evakueringsplanlegging i akutte krisesituasjoner	900 000		31.01.2014					900 000	17.01.2013		0	Ringt og sendt mail 12.12.2013. De skulle følge opp med en statusrapport etc..
2011/05	Universitetet i Agder og Havforskningsinstituttet Flødevigen	Samarbeid om marin forskning og faglig utvikling i Agder	1 000 000		31.01.2014					1 000 000	11.02.2014		0	Snakket med Dag Olav Andresen 12.12.2013. Han skulle sjekke opp om de ikke har fått utbetalt. Stipendiaten ble ansatt i 2012..
2011/07	Universitetet i Agder, Institutt for arbeidsliv og innovasjon	Stipendiatstilling i innovasjon	625 000		01.01.2017					625 000	21.11.2017		0	
2011/08	Sørlandet sykehus HF	Utviklingsplan for avdelingsvis forskningsgruppe basert på fagnivå-vurdering som Gruppe 1- avdelingsfunksjoner, fler-områdefunksjoner og annet ved Sørlandet sykehus HF i 5 års periode 2009-2013.	1 200 000		31.01.2014					1 200 000	09.12.2013		0	
2011/9	Axnes Aviation AS	Kompetanse prosjekt for Polygon NG (Ny Generasjon)	300 000		31.01.2014					300 000	09.12.2013		0	
2011/10	Cardialarm AS	Cardialarm	300 000		31.01.2014	100 000	23.10.2012			200 000	10.02.2014		0	Sluttrapport mottatt jan 2014
2011/16	Digin	UIA Certification Centre	200 000		31.01.2014					200 000	09.09.2013		0	
2011/11	Flumill AS	Kompetanseutvikling om tidevannsennergi	960 000		31.01.2014							960 000	0	Trukket, bevilget nytt beløp 2013
2011/12	Hest verdien i avfall	Utvikling av en erstatning for strukturkomponenter anvendt i kompostering	225 000		31.01.2014							225 000	0	Trukket
2011/13	Lillesand Vekst	Regional satsning på Sosialt entreprenørskap	120 000		31.01.2014							120 000	0	Inndratt ref sak 14/5
2011/17	Nils Cato Glamsland A/S	Glamsland sulfiddeponi	400 000		01.01.2017	274 749	18.01.2017						125 251	Utsettelse innvilget til 1.1.2017, ref. adm. utsettelse gitt 19.5.2016 og sak 16/6
211/14	Stine Sofies Stiftelse	Stine Sofie Senteret	200 000		31.01.2014					200 000	03.06.2013		0	
2011/15	Øystad IF Arendal håndball elite	SIO (samhandlende måloppnåelseskompetanse med overføringsverdi)	320 000		31.01.2014	240 000	08.03.2012			80 000	25.04.2013		0	
	Sum totalt		8 000 000			1 064 749		225 000		5 280 000		1 305 000	125 251	

AUST-AGDER UTVIKLINGS- OG KOMPETANSEFOND

Oversikt over tilsagn og utbetalinger, for tilsagn nye og videreføring gitt i 2016

Arkivert i arkivmappe: 2015/2206

Saksnr:	Søker/organisasjon	Prosjektnavn	Tilsagn	Tilsagn	Tilsagnet	Delutbetaling		Delutbetaling		Sluttutbetaling		Inndratt	Rest	Merknad
			(beløp)	max %	utløper	kroner	dato	kroner	dato	kroner	dato			
2016/8	NIBIO (Bioforsk Øst) - videreføring	Kompetanse og infrastruktur oppbygging innen resirkulerte systemer for samproduksjon av fisk	500 000		01.01.2019	500 000	10.05.2017						0	
2016/9	Agderforskning - videreføring	VRI 3, Nye stier på Agder	300 000		01.01.2019								300 000	
2016/11	Teamtec AS/IMS Group AS - videreføring	Team IMS 2019	675 000		01.01.2019					675 000	19.04.2017		0	
2016/12	UIS/Sørlandets kompetansefond - videreføring	Agderprosjektet - En god start for alle	2 100 000		01.01.2019					2 100 000	15.09.2016		0	
2016/49	Devoteam - videreføring	Continua test- og sertifiseringscenter	795 000		01.01.2019	763 688	08.05.2017						31 312	
2016/21	UIA - videreføring	Stipendiatstilling i innovasjon	250 000		01.01.2019					250 000	02.03.2018		0	
2016/21	UIA - videreføring	Regionale tilpasninger	500 000		01.01.2019								500 000	
2016/32	UIA	Lokal fundamentering av et SFF for marin forskning i Agder	900 000		01.01.2019								900 000	
2016/33	Nymo AS	Effektivitet i verdiskapning med fokus på kostnadseffektiv prosjektgjennomføring	1 100 000		01.01.2019								1 100 000	
2016/34	Visit Sørlandet	Digitalt innovasjonsprogram for USUS bedrifter	500 000		01.01.2020								500 000	
2016/35	CDF Marine AS	Anvendelse av CFD for bygg og eiendom	250 000		01.01.2019								250 000	
2016/36	MacGregor Pusnes AS	MacGregor Pusnes offshore wind	900 000		01.01.2019								900 000	
2016/37	Panterra AS	Hvordan ivareta konkurransefortrinn ved kraftig vekst og organisatoriske endringer	500 000		01.01.2019								500 000	
2016/38	Envirotech Solutions AS	DataHeat	500 000		01.01.2019	250 000	09.03.2016	125 000	02.09.2016	125 000	05.04.2017		0	
2016/40	SynSel Skandinavia	Forstudie og konsekvensutredning for Jordøya	1 100 000		01.01.2019								1 100 000	
2016/41	GCE Node	SFI Mechatronics PhDs Kompetanseløft for teknologindustrien på Sørlandet	560 000		01.01.2019								560 000	
2016/44	Skild AS	Multi access tool	100 000		01.01.2019								100 000	
2016/44	Sørlandsporten Næringshage/Beyond Risør	Innovation through design and entrepreneurship	400 000		01.01.2019								400 000	
	Sum totalt		11 930 000			1 513 688		125 000		3 150 000		0	7 141 312	

Saksframlegg

Arkivsak-dok.
Saksbehandler

17/10871-55
Bent Sørensen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	24.05.2018

Bytting av fond

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Aberdeen Global Emerging Markets SRI byttes ut med TT International Emerging Markets.

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

Fondets rådgiver Gabler Investment Consulting AS tilrår at Aust-Agder utviklings- og kompetansefond bytter emerging markets fond. Følgende forslag til løsning og konsekvenser bygger på Gablers vurderinger.

3. FORSLAG TIL LØSNING OG KONSEKVENSER

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond er i dag investert Aberdeen Global Emerging Markets SRI. Verdien av investeringen er per 30.4.2018 på 13,3 mill kroner.

Gabler Investment Consulting AS vurderer løpende hvilke fond de anbefaler sine kunder og har etter en omfattende vurdering av emerging markets fond kommet fra til at de anbefaler kompetansefondet at bytte ut Aberdeen Global Emerging Markets SRI med TT International.

Den foreslåtte forvalter benytter ifølge Gabler en etikk som en integrert del av sine investeringsbeslutninger. TT International er en UN PRI-signatar, og tilfredsstillende AAUKF sine krav til etiske retningslinjer.

4. KONKLUSJON

Sekretariatet tilrår styret å bytte ut Aberdeen Global Emerging Markets SRI med TT International.

En vil på styremøtet i forbindelse med saken redegjøre for Gablers interne vurderinger.

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 17/10871-52
Saksbehandler Bent Sørensen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	24.05.2018

Avkastning på fondets kapital pr. 30.4.2018

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar saken til etterretning

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

Ved inngangen til 2018 hadde Aust-Agder utviklings og kompetansefond (AAUKF) en markedsverdi på 467,3 mill. kroner. AAUKF hadde ved utgangen av april 2018 en markedsverdi på 462,6 mill. kroner.

Markedsverdien av aktivaklassene per 31.12.2017, kjøp og salg av andeler, verdiendringer og markedsverdi av aktivaklassene per 30.4.2018 har vært slik:

Tabellen viser markedsverdi av porteføljen per 31.12.2017, kjøp og salg siden 31.12.2017, verdiendring siden 31.12.2017 og markedsverdi per 30.4.2018. Beløp i mill. kroner.

	Markedsverdi 31.12.2017		Kjøp/ salg	Verdiendring	Markedsverdi 30.4.2018
Norske aksjer	28,3		0,0	1,8	30,1
Globale aksjer	81,2		-9,0	0,1	72,3
Globale aksjer valutasikret	80,0		-11,0	-0,3	68,6
Aksjer framvoksende markeder	15,9		-2,0	-0,6	13,3
Eiendom*	46,3		-0,7	0,6	46,2
Bank	2,9		0,0	0,0	2,9
Norske obligasjoner	101,5		13,8	0,2	115,5
Globale obligasjoner	111,2		2,0	0,5	113,7
Sum	467,3		-6,9	2,2	462,6

Strategien inneholder regler for sammensetning av porteføljen og eventuelt rebalansering av porteføljen. Styret vedtok kapitalforvaltningsstrategi for 2018 i styremøte 24.11.2017.

Porteføljen er ennå ikke sammensatt etter strategi for 2018, som følge av at det tar tid å øke eiendomsinvesteringen med 5 prosentpoeng

Rebalansering skal foretas månedlig, hvis faktisk allokering i en aktivaklasse avviker mere enn 4 prosentpoeng fra strategivektene skal porteføljene rebalanseres tilbake til strategivektene. Det skal også foretas rebalansering dersom den samlede allokeringen til aksjer og/eller obligasjoner avviker med mer enn 4 prosentpoeng fra samlet strategisk vekt. Det skal ikke foretas rebalansering i eiendomsfond.

Det er foretatt en rebalansering i januar/februar som følge av at verdien på utenlandske aksjer avvek mer enn fire prosentpoeng fra strategien. Per 30.4.2018 er det ikke behov for ytterligere rebalansering.

Aktivaklasse	Andel	Fond	Andel av portefølje
Norske obligasjoner	20 %	DNB Obligasjon III	20,0 %
Globale obligasjoner	24 %	Pimco Global IG Credit Bond Fund Templeton Global Bond Fund BlueBay IG Euro Agg Bond Fund	8,0 % 8,0 % 8,0 %
Norske aksjer	6 %	Danske Invest Norske Aksjer Inst. II Solsten Norwegian Equities Fund	3,0 % 3,0 %
Globale aksjer	31 %	Landsdowne Dev. Markets Long Only SRI <i>Ardevora Global Equity Fund</i>	15,5 % 15,5 %
Aksjer framvoksende markeder	3 %	Aberdeen Global Emerging Markets 3,0 %	3,0 %
Eiendom	15 %	DNB Scand Prop Fund KS Arberdeen Eiendomsfond Norge 1	10 % 5%
Bank	1 %	Sparebank 1 SR	1 %

Tilpassingen til ny strategi vil som tidligere beskrevet skje gradvis etter hvert som en kan investere i Aberdeen Eiendomsfond sannsynligvis medio 2018.

3. FORSLAG TIL LØSNING OG KONSEKVENSER

Tabell 2 viser at det er en samlet verdiendring på 4,2 mill. kroner i april måned. Videre er det en gjennomsnittlig avkastning for fondet i april på 0,9 %. Referanseindeksen viser en gjennomsnittlig avkastning i april på 1,3 %. Dette gir en mindreaktning på 0,3 %. For hver enkelt aktivaklasse fordeler det seg slik det framgår av tabell 2:

Tabell 2. Avkastning i millioner kroner, gjennomsnittlig avkastning i prosent for porteføljen, gjennomsnittlig avkastning for indeks i prosent og meravkastning for porteføljen i forhold til indeks for april måned.

	Avkastning (MNOK)	Avkastning (%)	Indeks (%)	Meravkastning (%)
Norske aksjer	2,0	6,9	6,8	0,2
Globale aksjer	1,7	2,4	3,4	-1,0
Globale aksjer valutasikret	0,0	0,0	1,9	-1,9
Aksjer framvoksende øk.	0,1	1,0	1,8	-0,7
Eiendom	0,1	0,3	0,3	0,0
Pengemarked	0,0	0,1	0,0	0,1
Norske obligasjoner	0,2	0,2	0,2	0,0
Globale obligasjoner	0,0	0,0	-0,5	0,5
Sum	4,2	0,9	1,3	-0,3

Som det går frem av tabell 3 er avkastningen på 2,2 mill. kroner de fire første månedene i 2018. Den samlede gjennomsnittlig avkastning de fire første månedene på 0,5 %. Referanseindeksen viser en avkastning på -0,4 %. Dette gir en meravkastning på 0,8 %. For hver enkelt aktivaklasse fordeler det seg slik det framgår av tabell 3:

Tabell 3. Avkastning i millioner kroner, gjennomsnittlig avkastning i prosent for porteføljen, gjennomsnittlig avkastning for indeks i prosent og meravkastning for porteføljen i forhold til indeks de fire første månedene av året.

	Avkastning (MNOK)	Avkastning (%)	Indeks (%)	Meravkastning (%)
Norske aksjer	1,8	6,3	5,6	0,7
Globale aksjer	0,1	0,1	-2,4	2,5
Globale aksjer valutasikret	-0,3	-0,6	-0,7	0,1
Aksjer framvoksende øk.	-0,6	-4,7	-1,4	-3,4
Eiendom	0,6	1,3	1,3	0,0
Pengemarked	0,0	0,2	0,1	0,1
Norske obligasjoner	0,2	0,2	-0,5	0,7
Globale obligasjoner	0,5	0,4	-0,8	1,3
Totalt	2,2	0,5	-0,4	0,8

Totalporteføljen har siden oppstart av forvaltningen i mai 2004 og frem til og med april 2018 en årlig avkastning på 6,6 % og en årlig meravkastning på 1,2 %.

4. KONKLUSJON

Det er stor usikkerhet knyttet til den finansielle utviklingen i 2018. Det er derfor vanskelig å si noe om avkastningen de neste åtte måneder i 2018 på bakgrunn av utviklingen de fire første månedene. 2018 er et spennende år i finansmarkedene. De fire første måneder har en samlet avkastning på 2,2 millioner kroner eller 0,5 %. Avkastningen er de fire første måneder 0,8% over indeks. Det er imidlertid variasjoner i avkastning mellom de ulike aktivaklassene fra -2,4 % til 5,6 %.

Saksframlegg

Arkivsak-dok.
Saksbehandler

17/10871-50
Bent Sørensen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansecfond	24.05.2018

Regnskap for 2017

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Årsregnskap 2017 for Aust-Agder utviklings- og kompetansecfond med et overskudd på 49 104 304 kroner godkjennes.
2. Det gjøres følgende disponeringer:
 - 5 627 665 kroner tillegges tilleggskapitalen
 - 31 476 639 kroner av årets overskudd avsettes til bufferkapital
 - 12 000 000 kroner avsettes til utbetaling i 2018/2019
3. Årsregnskapet oversendes rådsforsamlingen

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

Det er styret i en stiftelse som skal vedta stiftelsens regnskap. Regnskapet for 2017 følger som vedlegg til saken.

Revisors foreløpige revisjonsberetning følger vedlagt. Etter at styret har behandlet og underskrevet regnskapet vil revisor utarbeide den endelige revisjonsberetningen slik at den kan forelegges rådsforsamlingen 15. juni 2018.

Når det gjelder avkastning var 2017 et meget godt år for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, med et overskudd på 49 104 304 kroner.

I fondets kapitalforvaltningsstrategi for 2017 vedtatt 25. november 2016 heter det bl.a.:

4.1 Grunnkapital

Det er en grunnleggende forutsetning at grunnkapitalen over tid skal opprettholde realverdien. I følge vedtektene skal dette gjøres ved at minst en tiendedel av kapitalavkastningen normalt legges til grunnkapitalen hvert år og alltid slik at grunnkapitalen opprettholder sin realverdi. For å operasjonalisere dette legges det opp til at grunnkapitalen hvert år skal tilføres den del av avkastningen som tilsvarer siste års vekst i konsumprisindeksen.

Når det gjelder avsetning til bufferfond heter det i fondets kapitalforvaltningsstrategi bl.a. følgende:

4.2 Bufferkapital

Fondet må ha en bufferkapital som kan benyttes til å opprettholde fondets realverdi og muliggjøre utdelinger av midler fra fondet i år med dårlig avkastning. Bufferkapitalen vil også legge grunnlaget for økt handlefrihet i finansforvaltningen. Dette innebærer muligheter for å kunne ta økt risiko med en høyere avkastning over tid. Pr. 31. desember 2016 er det avsatt 75,3 mill. kroner i bufferkapital.

4.3 Bruk av avkastning

Ved fordeling av avkastningen skal følgende prioritering legges til grunn:

1. Opprettholdelse av fondets realverdi.
2. Utdeling av midler
3. Oppbygging av bufferkapital.

Når det gjelder denne prioriteringen skal den være slik at kravet om opprettholdelse av fondets realverdi alltid skal være tilfredsstillt før avsetninger til utdeling av midler og oppbygging av bufferkapital kan finne sted.

Tilleggskapital

Grunnkapitalen er på 244 mill. kroner. Ved inngangen til 2017 var tilleggskapitalen på i alt 68 648 078 kroner.

For å opprettholde realverdien på grunnkapitalen inklusive tilleggskapitalen må man avsette 5 627 665 kroner til tilleggskapitalen. Dette baserer seg på en vekst i konsumprisindeksen på 1,8 % fra 2016 til 2017. Tilleggskapitalen pr. 31.12.2017 vil da være 74 275 743 kroner.

Utdeling av midler

Det ble i 2017 delt ut 6 555 000 kroner som var 3 445 000 kroner mindre enn avsatt.

Styret vedtok på sitt møte 6.4.2018 sak 44/18 å avsette 12 000 000 kroner til utdeling 2018/2019

Bufferkapital

Hensikten med bufferkapital er at en i år med dårlig avkastning kan dele ut midler. I tillegg vil oppbygging av et bufferfond gi økt handlefrihet i finansforvaltningen. Aust-Agder utviklings- og kompetansefond hadde pr. 31.12.2016 avsatt 75 331 530 kroner i bufferkapital.

Fra overskuddet for 2017 på totalt 49 104 304 kroner foreslås det at 31 476 639 kroner benyttes til å styrke bufferkapitalen. I tillegg har styret i møte 24.11.2017 sak 68/17 vedtatt at ikke utdelte midler på til sammen 3 515 000 kroner tillegges bufferkapitalen. Bufferkapitalen pr. 31.12.2017 er da på 110 323 169 kroner.

3. KONKLUSJON

Sekretariatet tilrår at regnskapet for 2017 godkjennes.

Styret har på sitt møte 6.4.2018 sak 44/18 vedtatt å avsette 12 000 000 kroner til utdeling 2018/2019

Det forslås videre at overskuddet i 2017 på 49 104 304 kroner anvendes slik at 5 627 665 kroner tillegges tilleggs kapitalen, 31 476 639 av årets overskudd tillegges bufferkapitalen.

Vedlegg

Regnskap 2017

Utkast revisjonsberetning

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond

Resultatregnskap 01.01. - 31.12.17

	Note	2017	2016
Avkastning av kapital			
Inntekter av finansielle eiendeler			
Renteinntekter		41 096	83 053
Rente verdipapirer		2 655 616	3 584 287
Urealisert gevinst finansielle eiendeler		25 291 424	20 878 170
Realisert gevinst finansielle eiendeler		25 543 640	114 631
Andre finansinntekter		2 311 649	1 952 676
Sum inntekter av finansielle eiendeler		55 843 425	26 612 817
Kostnader vedrørende finansielle eiendeler			
Urealisert tap finansielle eiendeler		5 236 442	0
Realisert tap finansielle eiendeler		441 836	4 327 734
Kostnader verdipapirer		251 176	553 693
Renteutgifter		0	0
Andre finanskostnader			
Sum kostnader vedrørende finansielle eiendeler		5 929 454	4 881 427
Sum avkastning av kapital		49 913 971	21 731 390
Driftskostnader			
Styre- og møtegodtgjørelse	2	348 877	231 776
Møtekostnader		12 816	16 391
Revisjonshonorar	2	25 000	25 000
Konsulenttjenester		92 617	222 242
Administrasjonskostnader		330 357	314 010
Sum driftskostnader		809 667	809 418
Årets overskudd/underskudd		49 104 304	20 921 972
Overføringer			
Avsatt til tilleggs kapital	6	5 627 665	10 572 640
Avsatt til buffer kapital	6	31 476 639	349 331
Avsatt til annen egen kapital	6	12 000 000	10 000 000
Sum overføringer		49 104 304	20 921 971

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond

Balanse pr.31.12.17

	Note	2017	2016
Fordringer			
DnB Nor Kapitalforvaltning		-	-
Nordea Kapitalforvaltning		-	-
Interimskonto Danske Bank		319 204	-
Andre kortsiktige fordringer		-	140 000
Sum fordringer		<u>319 204</u>	<u>140 000</u>
Finansielle omløpsmidler			
Norske obligasjoner	3	101 455 981	118 076 044
Globale obligasjoner	3	111 225 595	106 310 036
Norske aksjer	4	28 320 624	28 473 572
Globale aksjer	4	177 114 129	124 073 335
Eiendomsfond	5	46 311 092	44 487 323
Venturefond	5	390 000	90 000
Sum finansielle omløpsmidler		<u>464 817 421</u>	<u>421 510 310</u>
Bankinnskudd	9	2 911 821	2 954 722
Sum omløpsmidler		<u>468 048 446</u>	<u>424 605 032</u>
Sum eiendeler		<u>468 048 446</u>	<u>424 605 032</u>
Egenkapital			
Grunnkapital	6	244 000 000	244 000 000
Tilleggskapital	6	74 275 743	68 648 078
Bufferkapital	6	110 323 169	75 331 530
Sum bunden kapital		<u>428 598 912</u>	<u>387 979 608</u>
Fri kapital	6	22 000 000	20 070 000
Sum egenkapital		<u>450 598 912</u>	<u>408 049 608</u>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		19 025	11 518
Skyldig skattetrekk		28 538	37 889
Skyldig arbeidsgiveravgift		9 903	12 682
Vedtatte utdelinger, ikke utbetalt	7,8	17 392 068	16 493 335
Annen kortsiktig gjeld		-	-
Sum kortsiktig gjeld		<u>17 449 534</u>	<u>16 555 424</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>468 048 446</u>	<u>424 605 032</u>

Arendal, 24. mai 2018

Morten Kraft
styreleder

Terje Stalleland
nestleder

Irene Henriksen Aune

Signe Berit Sollien Haugå

Kjetil Glimsdal

Marianne Landaas

Oddvar Espegren

John G. Bergh
(daglig leder)

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond

Noter til regnskapet 2017

Note 1 Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Realiserte og urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler inntektsføres på tidspunkt for oppjøring.

Selskapet er fritatt for inntekts- og formuesskatt.

Finansielle omløpsmidler

Investeringer i aksjer, obligasjoner og andre rentebærende papirer som er børsnoterte og som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende.

Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

Vedtatte utdelinger som ikke er utbetalt på balansetidspunktet føres som kortsiktig gjeld i regnskapet.

Note 2 Antall ansatte, godtgjørelse til styre og revisor

Selskapet har ingen ansatte, og har derfor ikke plikt til å ha lovbestemt tjenestepensjonsordning.

Det er utbetalt kr. 40 000 i styrehonorar og kr. 265 500 i møtegodtgjørelse for 2017. Det er ikke utbetalt godtgjørelse til daglig leder.

Revisor

Sum utbetalt til revisor for utførte revisjonstjenester er kr. 25 000. Beløpet er inklusiv mva.

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond

Noter til regnskapet 2017

Note 3 Norske og globale obligasjoner

	Antall andeler	Ansk.kost	Kurs Pr.31.12.17	Bokført verdi	Markedsverdi
DNB Obligasjon III	9 924	100 857 725	10 223,17	101 455 981	101 455 981
Sum norske obligasjoner		100 857 725		101 455 981	101 455 981
Blue Bay IG Euro	15	18 728	1 278,21	18 752	18 752
Blue Bay IG Glob	36 137	38 159 839	1 059,54	38 288 849	38 288 849
Pimco Global Bond	3 592 843	37 185 923	10,32	37 078 137	37 078 137
Pimco Global IG	159	22 299	142,76	22 751	22 751
Templeton Goba Bond	3 388 563	33 103 330	10,57	35 817 106	35 817 106
Sum globale obligasjoner		108 490 120		111 225 595	111 225 595
Sum obligasjoner		209 347 845		212 681 576	212 681 576

Note 4 Norske og globale aksjer

	Antall andeler	Ansk.kost	Kurs Pr.31.12.17	Bokført verdi	Markedsverdi
Norske aksjer					
DI Norske Aksjer Institusjon 2	4 941	10 557 805	2 763,65	13 654 090	13 654 090
Artic Norwegian Equities II	9 345	10 546 943	1 569,47	14 666 534	14 666 534
Globale aksjer					
Aberdeen GI EM	176 897	15 412 236,05	10,97	15 917 300	15 917 300
Aberdeen Global EM	107	9 773,62	11,22	9 887	9 887
Ardevora Glob Eq	64 997 110	66 219 790	1,25	81 226 888	81 226 888
Landsdown DM LO	591 158,17	63 713 365	135,26	79 960 054	79 960 054
Sum aksjer		166 459 913		205 434 753	205 434 753

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond

Noter til regnskapet 2017

Note 5 Norske eiendomsfond, venturefond

	Antall andeler	Ansk.kost	Kurs pr 31.12.17	Bokført verdi	Markedsverdi
DnB Scandinavian PropFund 4	383 156		120,8675	46 311 092	46 311 092
Sum eiendomsfond		-		46 311 092	46 311 092

Venturefond

	Antall andeler	Ansk.kost	Kurs pr 31.12.17	Bokført verdi	Markedsverdi
Skagerak Maturo AS	105882	390 000	390 000	390 000	390 000
Sum venturefond		390 000		390 000	390 000

Note 6 Egenkapital

	Grunnkapital	Tilleggskapital	Bufferkapital	Fri egenkapital	Sum
Inngående balanse 01.01.17	244 000 000	68 648 078	75 331 530	20 070 000	408 049 608
Vedtatte utdelinger i året	0	0		-6 530 000	-6 530 000
Tilbakeførte midler			3 515 000	-3 540 000	-25 000
Årets overskudd	0	5 627 665	31 476 639	12 000 000	49 104 304
Egenkapital pr 31.12.17	244 000 000	74 275 743	110 323 169	22 000 000	450 598 912

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond

Noter til regnskapet 2017

Note 7 Utdeling av midler i henhold til stiftelsens formål

"Vedtatte utdelinger, ikke utbetalt" presenteres som gjeld i regnskapet. Spesifikasjon av denne gjelden fremgår av note 8.

Note 8 Vedtatte utdelinger, ikke utbetalt

Vedtatt utdeling av midler 2017, rest ikke utbetalt	4 290 500
Vedtatt utdeling av midler 2016, rest ikke utbetalt	7 391 312
Vedtatt utdeling av midler 2015, rest ikke utbetalt	1 971 515
Vedtatt utdeling av midler 2013, rest ikke utbetalt	2 313 490
Vedtatt utdeling av midler 2012, rest ikke utbetalt	1 300 000
Vedtatt utdeling av midler 2011, rest ikke utbetalt	125 251

Sum vedtatte utdelinger, ikke utbetalt **17 392 068**

Note 9 Bankinnskudd

Herav bundne skattetrekkmidler kr. 39 996.

Dato:
 Vår ref.:
 Saksbehandler: Ketil Raknes
 Saksbeh. tlf: 41 32 07 33
 Saksbeh. E-post: ketil@aaarevisjon.no
 Deres ref:

Til styret i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Aust-Agder utviklings- og kompetansefonds årsregnskap som viser et overskudd på kr 49 104 304. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i stiftelsens årsberetning, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Postadresse Aust-Agder Revisjon IKS Postboks 63 4801 Arendal	Besøksadresse Havnegaten 2 4836 Arendal	Telefon 370 13 390	E-post post@aaarevisjon.no	Foretaksregisteret 971 328 452
--	--	------------------------------	--------------------------------------	--

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og på tilbørlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

<https://www.revisorforeningen.no/om-revisjon/revisjonsberetning-revisors-oppgaver-og-plikter/>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Ketil Raknes
Registrert revisor

Saksframlegg

Arkivsak-dok.
Saksbehandler

17/10871-54
Dag Ole Teigen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	24.05.2018

Årsberetning 2017

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Årsberetningen for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 2017 godkjennes og oversendes rådsforsamlingen.

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

Årsberetningen for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond 2017 følger som vedlegg til saken.

Beretningen følger i hovedsak den samme strukturen som tidligere års beretninger. I tillegg gis det en kort omtale av strategiarbeidet som styret innledet høsten 2017. Fjorårets omtale av EØS-avtalens statsstøtteregulering bortfaller. Dette var særlig relevant i årsberetningen for 2016, ettersom fondet da ble innmeldt under gruppeunntaksforordningen (GBER) for forskning, utvikling og innovasjon.

Økonomisk var 2017 et meget godt år for kompetansefondet, med en avkastning på om lag 50 mill. kroner.

3. KONKLUSJON

Sekretariatet tilrår at årsberetningen godkjennes og oversendes rådsforsamlingen.

Vedlegg

ÅRSBERETNING 2017

ÅRSBERETNING 2017

1. Formål og bakgrunn

Stiftelsen Aust-Agder utviklings- og kompetansefond ble opprettet 8.5.2003. Stiftelsen er et resultat av kommunenes salg av aksjer i Agder Energi AS til Statkraft. Bak stiftelsen står fylkets 15 kommuner. Kontoradressen er Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal.

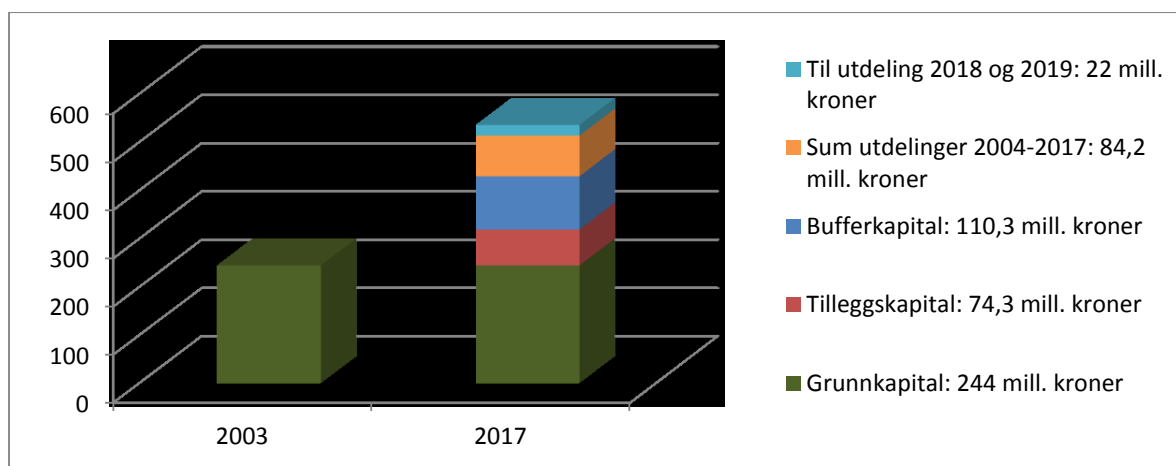
Stiftelsens arbeid er regulert av lov om stiftelser og av vedtektene vedtatt av innskytternes kommunestyre. Stiftelsens formål er å bidra til økt kompetanse og nyskapingsevne i Aust-Agder og til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår, herunder bidra til å styrke og videreutvikle Universitetet i Agder. Den samlede grunnkapitalen er på 244 mill. kroner. Fra den enkelte kommune er det skutt inn slik kapital:

Kommune	Totalt (mill. kr)
Bykle:	2,0
Valle:	1,0
Bygland:	0,5
Evje og Hornnes:	1,0
Iveland:	0,5
Birkenes:	4,0
Lillesand:	20,0
Grimstad:	80,0
Arendal:	120,0
Froland:	4,5
Åmli:	1,0
Vegårshei	0,5
Tvedestrand:	5,0
Gjerstad:	2,0
Risør:	2,0
Sum:	244,0

Stiftelsens kapital skal til enhver tid forvaltes slik at sikkerheten ivaretas på en fullt ut forsvarlig måte i forhold til formålet, og at avkastningen blir tilfredsstillende for å ivareta formålet. Ved forvaltningen skal det så langt som råd er tas etiske hensyn.

Ifølge vedtektene skal minst en tiendedel av kapitalavkastningen normalt legges til grunnkapitalen hvert år, og alltid slik at grunnkapitalen opprettholder sin realverdi. Den øvrige avkastning kan brukes det enkelte år til å fremme stiftelsens formål eller tillegges et fond som kan benyttes senere år.

Figuren viser utviklingen i fondets kapitalbeholdning fra 2003 til 2017. Innskutt grunnkapital i 2003 var 244 mill. kroner. Summen av grunnkapital, tilleggs kapital og bufferkapital utgjorde i 2017 om lag 429 mill. kroner. I tillegg er det avsatt til sammen 22 mill. kroner til utdeling for 2018 og 2019. Når en tar hensyn til inndratte tilskudd, utgjør utdelingene fra 2004-2017 til sammen 84,2 mill. kroner.

2. Rådsforsamling, styre og administrasjon

Ved rådsforsamlingens møte 14. juni 2017 ved Revsnes hotell i Byglandsfjord møtte følgende representanter:

- Arendal kommune v/Terje Eikin
- Eyje og Hornnes kommune v/Bjørn Ropstad
- Lillesand kommune v/fullmakt til Per Kristian Lunden
- Vegårshei kommune v/fullmakt til Per Kristian Lunden
- Birkenes kommune v/fullmakt til Reidar Saga
- Risør kommune v/Per Kristian Lunden
- Bygland kommune v/fullmakt til Jon Rolf Næss
- Gjerstad kommune v/Inger Løite
- Åmli kommune v/Reidar Saga
- Grimstad kommune v/fullmakt til Per Kristian Lunden
- Bykle kommune v/Jon Rolf Næss
- Froland kommune v/fullmakt til Terje Eikin

Kommunene Iveland, Tvedestrand og Valle var ikke representert i rådsforsamlingen.

Gro-Anita Mykjåland og Jan Dukene er henholdsvis leder og nestleder for rådsforsamlingen for perioden 2016-2018. På rådsforsamlingens møte 14. juni 2017 ble Per Kristian Lunden valgt til møteleder.

Rådsforsamlingens viktigste oppgave er å velge styre for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond. Det var ikke valg av nye styremedlemmer i 2017.

Styret har i 2017 bestått av følgende medlemmer:

- Morten Kraft (leder)
- Terje Stalleland (nestleder)
- Kjetil Glimsdal
- Oddvar Espegren
- Signe Sollien Haugå
- Irene H. Aune
- Marianne Landaas

Videre har styret følgende varamedlemmer i rekke:

1. Tormod Vågsnes
2. Bodil Slettebø Lindestad
3. Inger Vollestad
4. Ingrid Skårmo
5. Terje Eiken
6. Camilla Saga
7. Jon Rolf Næss

Styret er det øverste organet i stiftelsen. Det har i løpet av 2017 vært avholdt syv styremøter.

I mai 2017 deltok styret på et seminar i London. De internasjonale obligasjons- og aksjeforvalterne utgjør en stor del av porteføljen til Aust-Agder utviklings- og kompetansefond. Formålet med seminaret var å bli bedre kjent med de ulike internasjonale forvalterne i porteføljen, og å få forvalternes syn på obligasjons- og aksjemarkedet fremover. I forbindelse med dette møtte styret forvalterne Ardevora, BlueBay Asset Management, Lansdowne, PIMCO og Aberdeen Asset Management. Internasjonal økonomi etter presidentvalget i USA og britisk økonomi og den britiske politiske situasjonen etter Brexit var spesielt aktuelt for investorene. Styret besøkte også den norske ambassaden i London for en oppdatering med hensyn til den politiske situasjonen i Storbritannia.

I september 2017 avholdt styret møte ved Havforskningsinstituttet, Forskningsstasjon Flødevigen. Før møtet ble det orientert om aktiviteten ved og videreutviklingen av forskningsstasjonen.

Styret behandlet 70 saker i 2017.

Aust-Agder fylkeskommune ved fylkesrådmannen er forretningsfører og sekretariat for fondet. Ass. fylkesrådmann John G. Bergh er daglig leder.

Stiftelsen har ingen ansatte.

Virksomheten har ingen forurensende virkning for det ytre miljø.

3. Virksomheten

3.1 Kapitalforvaltning

Styret har i 2017 implementert kapitalforvaltningsstrategien for 2017 for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond..

Styret har i 2017 etter råd fra Gabler vedtatt å øke andelen av globale aksjer med 5 prosentpoeng mot en tilsvarende reduksjon av norske omløpsobligasjoner på 5 prosentpoeng. Ved utgangen av 2017 har en følgende forvaltere:

Aktivklasse	Fond	Andel av portefølje
Norske aksjer	Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	2,9 %
	Arctic Norwegian Eq II*	3,1 %
Globale aksjer	Lansdowne Developed Markets Long Only	17,1 %
	Ardevora Global SRI	17,4 %
Aksjer framvoksende markeder	Aberdeen Global Emerging Markets	3,4 %
Eiendomsfond	DNB Scand. Prop. Fund 4 KS	9,9 %
Bankinnskudd		0,7 %
Norske obligasjoner	DNB Obligasjon III	21,7 %
Globale obligasjoner	Pimco Global IG Credit Bond Fund	7,9 %
	Templeton Global Bond Fund	7,7 %
	BlueBay IG Euro Agg Bond Fund	8,2 %

Tabellen som følger viser aktivassammensetningen 1.1.2017-31.12.2017.

	Aktivasammen- setning mill. kr.		Fordeling på aktivaklasser i %		
	1.1.2017	31.12.2017	1.1.2017	31.12.2017	Strategi 2017
Norske aksjer	28,5	28,3	6,7	6,1	6,0
Globale aksjer	54,1	81,2	12,7	17,4	15,5
Globale aksjer valutasikret	56,9	80,0	13,4	17,1	15,5
Aksjer framvoksende markeder.	13,1	15,9	3,1	3,4	3,0
Eiendomsfond	44,5	46,3	10,5	9,9	10,0
Bankinnskudd	3,0	3,2	0,7	0,6	1,0
Norske obligasjoner	118,1	101,5	27,8	21,7	25,0
Globale obligasjoner	106,3	111,2	25,1	23,8	24,0
Venturefond*	0,1	0,4			
Sum	424,6	468,0	100,0	100,0	100,0

* Venturefond inngår ikke i strategien

Ved inngangen til 2017 hadde fondet en fordeling på aktivaklasser i samsvar med kapitalforvaltningsstrategien for 2016. Fondet har ved utgangen av 2017 en fordeling i henhold til strategien for 2017, men fordelingen mellom aksjer og obligasjoner var akkurat på grensen til rebalansering. Utviklingen i aksjemarkedet førte til en rebalansering mellom aksjer og obligasjoner i januar 2017.

Når det gjelder avkastning var 2017 et meget godt år. Tabellen som følger gir en oversikt over avkastningen av fondets midler i 2017.

	Avkastning i mill. kroner	Avkastning i %		
		Portefølje	Referanseindeks	Meravkastning
Norske aksjer	4,8	17,7	19,1	-1,4
Globale aksjer	13,4	19,1	16,2	2,8
Globale aksjer valutasikret	17,2	27,4	18,4	9,0
Aksjer framvoksende markeder	2,8	21,5	30,4	-8,8
Eiendomsfond	3,5	8,1	8,1	0,0
Driftskontoen	0,0	1,2	0,5	0,7
Norske obligasjoner	3,5	3,6	1,4	2,2
Globale obligasjoner	4,9	4,6	2,3	2,3
Venturefond	0,0	0,0	*	0,0
Sum *	50,3	11,9	9,0	3,0

*Avkastningen i 2017 er ifølge regnskapet på 49,9 mill. kroner. Avviket har sammenheng med at kostnader verdipapirer trekkes fra før sum avkastning av kapital. I tillegg er det avrundinger i til 1 desimal.

Til sammenligning kan nevnes at pengemarkedsindeksen ST1X, som er den indeks som best gjenspeiler bankavkastning, for samme periode hadde en avkastning på 0,5%, samt fondets driftskonto som har en avkastning på 1,2 % i 2017.

Av den samlede avkastning på 50,3 mill. kroner, har norske aksjer en avkastning på 4,8 mill. kroner. Globale aksjer uten valutasikring har en avkastning på 13,4 mill. kroner og globale aksjer med valutasikring har en avkastning på 17,2 mill. kroner. Aksjer i framvoksende markeder har en avkastning på 2,8 mill. kroner. Norske obligasjoner bidrar med en avkastning på 3,5 mill. kroner og globale obligasjoner bidrar med 4,9 mill. kroner. Eiendomsfond har gitt en avkastning på 3,5 mill. kroner, inklusiv utbetalt utbytte.

I 2017 er det en avkastning på 11,9 %. Målt i forhold til referanseindeksene er det en meravkastning på 3,0 %. Norske aksjer har en avkastning på 17,7 % i 2017. Dette er 1,4 % under referanseindeksen. For globale aksjer uten valutasikring er avkastningen på 19,1 %. Det er en meravkastning på 2,8 %. Globale aksjer med valutasikring har en avkastning på 27,4 % som er 9 % over indeks. Aksjer i framvoksende markeder har en avkastning på 21,5 % som er en mindrevkastning på 8,8 %. For norske obligasjoner er det en avkastning på 3,6 %, noe som gir en meravkastning på 2,2 %. Globale obligasjoner har en positiv avkastning på 4,6 % prosent. Dette er en mereavkastning på 2,3 %. Når det gjelder eiendomsfond er det en avkastning på 8,1 % som er lik referanseindeksen.

I kapitalforvaltningsstrategien for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond står det at i forvaltningen av utenlandske aksjer og obligasjoner skal det så lang råd er tas etiske hensyn.

Utgangspunkt for slike vurderinger skal være Statens Pensjonsfond Utland eller UN Global Compact/UN-PRI. Dette skal vektlegges ved valg av kapitalforvaltere.

I tabellen som følger gis det en oversikt over avkastningen av fondets midler i perioden en har drevet med aktiv forvaltning, dvs. i perioden 1.5.2004- 31.12.2017. For aksjer framvoksende markeder, globale aksjer valutasikret, globale obligasjoner og eiendom er tidsperioden kortere.

	Avkastning i mill. kroner	Tidsvektet akkumulert avkastning i %	Annualisert avkastning i %
Norske aksjer	38,8	446,8	13,1
Globale aksjer	70,3	187,9	8,0
Globale aksjer valutasikret	25,4	49,7	23,4
Aksjer framvoksende markeder	3,5	28,3	10,1
Eiendom	18,7	72,1	7,0
Driftskontoen	1,4	49,4	3,0
Norske obligasjoner	109,2	84,0	4,5
Globale obligasjoner	31,0	45,6	5,4
Sum	298,3	142,5	6,7

Ser vi på hele perioden med aktiv kapitalforvaltning er avkastningen på 298,3 mill. kroner. Denne fordeler seg med en avkastning på 70,3 mill. kroner i globale aksjer og en avkastning 25,4 mill. kroner i globale aksjer med valutasikring. Avkastningen er 3,5 mill. kroner i aksjer framvoksende markeder, 38,8 mill. kroner i norske aksjer, 109,2 mill. kroner i norske obligasjoner, 31,0 mill. kroner i globale obligasjoner og 18,7 mill. kroner i eiendom.

Veksten for globale aksjer har vært på 187,9 %. Globale aksjer som er valutasikret har hatt en vekst på 49,7 % og aksjer i framvoksende markeder har hatt en avkastning på 28,3 %. Norske aksjer har hatt en vekst på hele 446,8 %, norske obligasjoner har hatt en vekst på 84,0 %, globale obligasjoner har hatt en vekst på 45,6 % og eiendom en vekst på 72,1 %. Ser man på en gjennomsnittlig årlig avkastning, så ligger denne på 8,0 % for globale aksjer, 23,4 for globale aksjer valutasikret, 10,1 for aksjer i framvoksende markeder, 13,1 % for norske aksjer, 4,5 % for norske obligasjoner, 5,4% for globale obligasjoner, 7,0 % for eiendom og 3,0 % for driftskontoen.

Samlet avkastning for denne perioden er på 142,5 %, eller 6,7 % i gjennomsnitt pr. år. En plassering i pengemarkedet ville gitt en avkastning på 33,7 % i perioden. Det betyr at det i perioden med aktiv kapitalforvaltning er oppnådd en meravkastning i forhold til pengemarkedet. Målt i forhold til referanseindeksen, har Aust-Agder utviklings- og kompetansefond en årlig meravkastning på 1,2 %.

Kapitalforvaltningsstrategien forutsetter at en foretar en årlig vurdering av strategien. Styret har i 2017 foretatt en ny gjennomgang av strategien for forvaltning av fondets midler for 2017, og vedtok å øke andelen av eiendom med 5 prosentpoeng. Eiendom utgjør etter dette 15 % av porteføljen. Styret vedtok videre å redusere andelen av norske obligasjoner med 5 prosentpoeng. Etter dette utgjør norske obligasjoner 20 % av porteføljen.

Gabler Investment Service har bistått Aust-Agder utviklings- og kompetansefond i spørsmål knyttet til kapitalforvaltningen i 2017.

3.2 Tildeling av midler

I vedtektene for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond står det beskrevet fire hovedmålsettinger som søkes realisert gjennom fondets arbeid:

- Økt kompetanse og nyskapingsevne
- Sikring og etablering av arbeidsplasser
- Gode levekår for befolkningen
- Bidra til å styrke og videreutvikle Universitetet i Agder

Strategien for utdeling av midler gir retningslinjer for utdeling av midlene. Siden 2012 har utlysning av midler vært innrettet til sentrale temaer for regionen, fremfor en generell utlysning.

Fra 2014/15 har søknadsprosessen vært samordnet med Sørlandets Kompetansefond. Dette innebærer at innkomne søknader høsten 2016 ble behandlet vinteren 2017.

Utlysning av midler til nye prosjekter i 2016 ble innrettet for prosjekter som kan bidra til gode levekår, ved å øke og anvende kompetansen om levekår, spesielt knyttet til deltakelse i arbeidslivet. Høsten 2016 mottok fondet 17 nye søknader med et samlet søknadsbeløp på 10,8 mill. kroner. I tillegg kom seks søknader om videreføringer med et samlet søknadsbeløp på 4,5 mill. kroner. Vinteren 2017 ble det bevilget 2,1 mill. kroner til nye prosjekter og 4,4 mill. kroner til oppfølging av prosjekter som går over flere år. Prosjektene som fikk innvilget tilskudd bør bidra til å nå fondets målsettinger på sikt.

Utlysningen i 2017 ble innrettet til prosjekter som benytter kunnskapsbasert kompetanse for å kunne bidra til gode levekår i Aust-Agder. Høsten 2017 mottok fondet 28 nye søknader med et samlet søknadsbeløp på 12,9 mill. kroner. I tillegg kom ni søknader om videreføringer med et samlet søknadsbeløp på 5,2 mill. kroner. Søknadene blir behandlet vinteren 2018.

Utlysningene og bevilgningene i 2016/17 og 2017/18 må sees i sammenheng med at Aust-Agder utviklings- og kompetansefond og Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør har etablert et samarbeid om utdeling av midler. Dette samarbeidet bidrar til at flere og større prosjekter kan realiseres. En rekke av bevilgningene til de aktuelle prosjektene er delt i to like deler mellom stiftelsene – eller i tre like deler i de tilfeller hvor Sørlandets Kompetansefond også deltar. De samlede tildelingene til prosjektene er dermed vesentlig høyere enn det som fremgår i avsnittet over. Utlysningene i 2016/17 og 2017/18 har bidratt til å utvikle samarbeidet mellom kompetansefondet og sparebankstiftelsen.

Tildelinger nye prosjekter 2016/17		
Organisasjon	Prosjekt	Beløp
Agderforskning AS	«Aktiv på Dagtid» - økt livskvalitet og veien tilbake til arbeid?	500 000
Agderforskning AS	SAMBA-SKOLE – Samhandling mot barnefattigdom	300 000
Agderforskning AS	Forprosjekt om innvandrerkvinner og arbeidsliv i Aust-Agder	150 000
Centre for Integrated Emergency Management	KriseSIM, Virtuelt treningsverktøy for krisehåndtering	185 000
KS Agder	I jobb i Agder-kommunene	230 000
Oxford Research AS	Integrering som virkemiddel for verdiskaping og innovasjon	200 000
Oxford Research AS	Integrering og stabil tilknytning	170 000
Refugee+ AS	Refugee Home – bedre levekår gjennom raskere integrering	375 000

Videreføringer 2016/2017		
Organisasjon	Prosjekt	Beløp
Universitetet i Stavanger	Agderprosjektet	1 600 000
Universitetet i Agder	Stipendiatstilling i innovasjon	300 000
Universitetet i Agder	Regionale tilpasninger til nasjonale utfordringer – Interkommunalt samarbeid om helse- og omsorgstjenester i Norge	120 000
Egde Consulting AS	Continua Test- og Sertifiseringssenter	1 400 000
Envirotech Solutions	DataHeat	500 000
USUS AS	Digitalt Innovasjonsprogram for USUS-bedrifter	500 000
Tildelinger totalt		6 530 000

Tilskudd fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond bør ha utløsende effekt med hensyn til igangsetting av prosjekter som på sikt vil ha betydning for sikring og etablering av arbeidsplasser i Aust-Agder. Universitetet i Agder, Sørlandet sykehus HF og Agderforskning AS har de siste årene mottatt betydelig støtte fra kompetansefondet. Disse aktørene er tunge leverandører for utviklingsaktiviteter som kan bidra til økt kompetanse og styrke nyskapingsevnen i regionen.

Til sammen har fondet delt ut over 87 mill. kroner i perioden 2004-2017. I tillegg har styret vedtatt å avsette inntil 10 mill. kroner til utdeling vinteren 2018.

Ser vi årene 2004-2017 under ett er Universitetet i Agder den største mottageren av støtte fra kompetansefondet. 30 prosent av midlene som er delt ut har kommet universitetet til gode, nærmere bestemt 25,2 mill. kroner av til sammen 84,2 mill. kroner når en tar hensyn til inndratte tilsagn. Beregningen inkluderer midler som er tildelt UiA i fellesskap med Havforskningsinstituttet og Senter for omsorgsforskning. I tillegg er UiA en viktig samarbeidspartner i flere andre prosjekter som har mottatt støtte fra fondet.

Sørlandet sykehus har mottatt til sammen 7,9 mill. kroner fra fondet, hvilket tilsvarer 9,4 prosent. Kommunesektoren – herunder kommunale, fylkeskommunale og interkommunale prosjekter – har til sammen mottatt 7,1 mill. kroner, eller 8,5 prosent. Prosjekter tilknyttet Agderforskning har mottatt 6,2 mill. kroner eller 7,3 prosent av midlene.

Agderprosjektet er et forsknings- og utviklingsprosjekt som utvikler konkret kunnskap om barnehagens innhold – spesielt i overgangen mellom barnehage og skole. Prosjektet drives av forskere ved Universitetet i Stavanger, i samarbeid med forskere ved Universitetet i Agder og internasjonale eksperter på området. Prosjektet har en samlet økonomisk ramme på 42 mill. kroner, og finansieres av Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, Sørlandets Kompetansefond, Aust-Agder fylkeskommune og Vest-Agder fylkeskommune, i tillegg til midler fra Norges Forskningsråd. Agderprosjektet er det største enkeltprosjektet Aust-Agder utviklings- og kompetansefond medvirker til, og det eneste hvor kompetansefondet representeres i styringsgruppen. Daglig leder i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, John G. Bergh, har ledet styringsgruppen i 2017. Fra 2004-2017 er Agderprosjektet tildelt 5 mill. kroner fra kompetansefondet. Dette tilsvarer 5,9 prosent av de utdelte midlene i perioden.

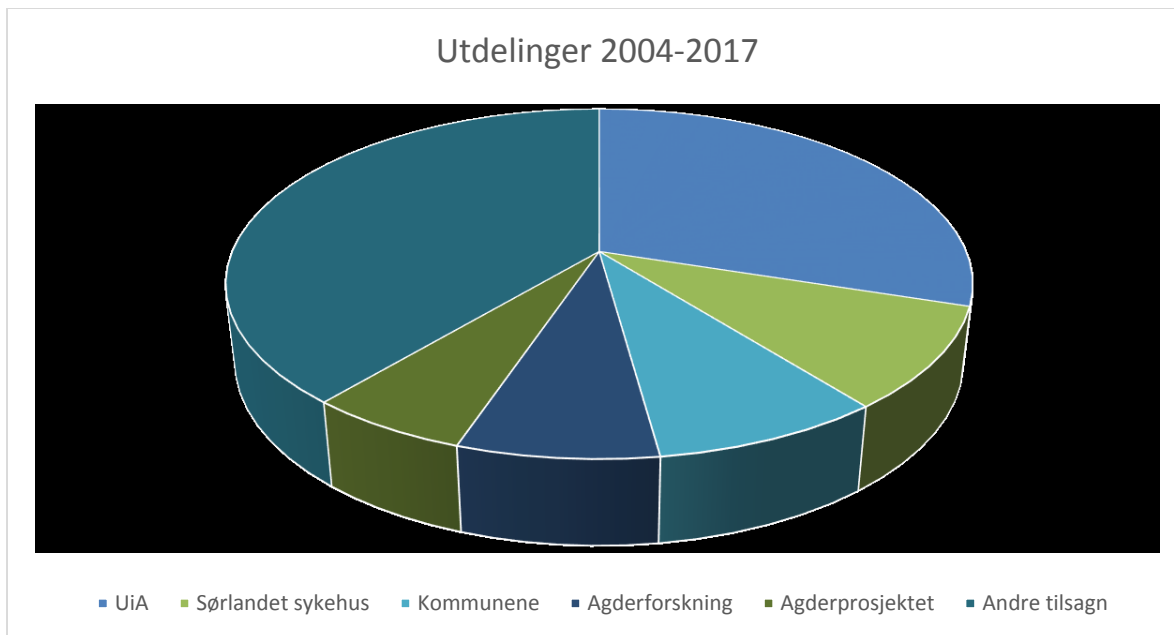
Til sammen har de nevnte virksomhetene mottatt 61,1 prosent av tilskuddene fra fondet.

Øvrige tilskudd fordeler seg mellom en rekke prosjekter i bl.a. private virksomheter. I de senere år er denne andelen økt. Dette har sammenheng med at utlysningene i 2014 og 2015 gav et høyt antall tilsagn til virksomheter i privat sektor.

Inndratte tilskudd i forbindelse med bl.a. prosjekter som ikke er realisert utgjør 3,3 mill. kroner. Dette beløpet er ikke regnet med i tabellen.

Tildelinger 2004-2017		
	Tildelinger (mill. kr)	Prosentandel
Universitetet i Agder	25,2	30,0
Sørlandet sykehus	7,9	9,4
Kommunale, fylkeskommunale og interkommunale prosjekter	7,1	8,5
Agderforskning	6,2	7,3
Agderprosjektet	5,0	5,9
Andre prosjekter i bl.a. private virksomheter	32,7	38,9
Sum	84,2*	100,0

* I tillegg kommer 3,3 mill. kroner i inndratte tilskudd.

3.3 Sluttrapporter

Tilsagnene fra Aust-Agder utviklings- og kompetansefond er som hovedregel gyldige i tre år. Når prosjektene avsluttes, mottar kompetansefondet sluttrapportskjema og revisorgodkjent regnskap.

Følgende prosjekter ble avsluttet i 2017:

Avsluttede prosjekter i 2017		
Organisasjon	Prosjekt	Tilsagn
Universitetet i Agder	GRID – fremtidens læreformer	660 000
Teknova AS	Test av høytemperaturmåleteknikker i Saint Gobains pilotovn	300 000
TeamTec AS/IMS Group AS	Team IMS 2019	1 275 000
NIBIO	Kompetanse og infrastrukturopbygging innen resirkulerte system for samproduksjon av fisk og planter	1 000 000
Sum tilsagn		3 235 000

3.4 Strategiarbeid

Styret innledet høsten 2017 en diskusjon om strategien for utdelinger av midler fra fondet. Siktemålet er å få til en mer målrettet bruk av kompetansefondets midler i forhold til utfordringene i Aust-Agder i dag og i tiden fremover.

Selv om det er vanskelig å måle effekten av utdelingene, bør intensjonen være at midlene skal gi en betydelig virkning med vesentlige og langsiktige effekter. Mer målrettet bruk av kompetansefondets midler kan innebære at fondet går inn i færre, men større og mer langsiktige prosjekter. En naturlig konsekvens vil være at søknadene i større grad utvikles i samarbeid med søkerne. Videre bør man prioritere kompetanseområder hvor fylket allerede står sterkt og kan hevde seg i en nasjonal og internasjonal sammenheng. På den måten kan en

bidra til å videreutvikle allerede gode miljøer. En slik strategi kan også virke utløsende med hensyn til midler fra nasjonale, internasjonale og regionale kilder.

Styret vil prioritere strategiarbeidet i 2018, bl.a. ved å avklare retningen fondet skal gå i fremover og ved å møte miljøer som kan være aktuelle for slike samarbeider.

4. Økonomi

For 2017 er samlet avkastning på kapitalen på 49 913 971 kroner etter at depotkostnadene til Gabler er fratrukket. Driftskostnadene var på 809 667 kroner. Dette gir et resultat på 49 104 304 kroner.

Grunnkapitalen er på 244 mill. kroner. For å opprettholde fondets realverdi avsettes 5 627 665 kroner til tilleggs kapitalen. 31 476 639 kroner benyttes til å styrke bufferkapitalen og 12 mill. kroner avsettes til utdeling av midler i 2019. I tillegg styrkes bufferkapitalen med 3 515 000 kroner tilbakeførte midler. Ved utgangen av året er dermed tilleggs kapitalen på totalt 74 275 743 kroner, og bufferkapitalen er på 110 323 169 kroner.

I balanseregnskapet er det 22 mill. kroner i fri egenkapital. Det er avsatt 10 millioner kroner til utdeling av midler i 2018 og 12 mill. kroner til utdeling i 2019.

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Arendal, 24. mai 2018

Morten Kraft
styreleder

Terje Stalleland
nestleder

Irene H. Aune

Signe Sollien Haugå

Kjetil Glimsdal

Marianne Landaas

Oddvar Espegren

John G. Bergh
(daglig leder)

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 17/10871-38
Saksbehandler Dag Ole Teigen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	24.05.2018

Sluttrapport fra SunSense AS vedr. prosjektet "SunSense UV-sensor"

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

Styret tar til etterretning sluttrapporten fra SunSense AS vedr. prosjektet «SunSense UV-sensor».

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

Styret i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond vedtok i sak 30/2015 å støtte prosjektet «SunSense UV-sensor» med 600 000 kroner. Styret gjorde følgende vedtak:

1. *Aust-Agder utviklings- og kompetansefond bevilger SunSense AS et tilskudd på 600 000 kroner til prosjektet «SunSense UV-sensor» i 2015.*
2. *Tilskuddet er bevilget ut fra et kostnadsoverslag på 1 200 000 kroner i 2015. Ved avkorting av prosjektets endelige totalkostnader blir tilskuddet tilsvarende avkortet. Tilsagnet er gyldig bevilgningsåret pluss to år. Nærmere vilkår for tilsagnet fremgår av utbetalingsvilkår i tilsagnsbrevet.*

3. PROSJEKTETS SLUTTRAPPORT

SunSense AS ble etablert i 2014 i Evje og Hornnes kommune. Prosjektet tok utgangspunkt i de økte skadevirkningene av UV-stråling, og analyser som viste at kroppsnære teknologier vil bli et vekstområde i årene fremover. SunSense AS hadde utviklet basisproduktet SunSense Coin (UV-sensor uten Bluetooth), som gir oversikt over total UV-eksponering gjennom dagen og som varsler før eksponeringen blir for stor. Selskapet søkte midler fra kompetansefondet for å videreutvikle SunSense Coin gjennom prosjektet SunSense UV-sensor. Tabellen gir oversikt over de fire delmålene i prosjektet, og måloppnåelsen i henhold til sluttrapporten:

	Delmål	Måloppnåelse
1	Å kunne bruke data fra de bærbare UV-sensorene kombinert med GPS-koordinater, aktivitetssensorer m.m., for å bearbeide til bruk innen samfunnsmedisin og epidemiologi, kreftmedisin, psykologi og meteorologi.	Pågående forskningsprosjekter med University of California, University of Miami og en forskergruppe ved Haukeland universitetssykehus. De første to forskningsartiklene fra University of California der enhetene fra SunSense AS er benyttet, er sendt til review og publiseres om kort tid.
2	Å bidra til bedre solvaner og økt bevissthet gjennom kartlegging av adferdsmønstre og preferanser gjennom utforming av produktet, applikasjon, interaksjon og informasjon.	Målet ligger til grunn for forskningsprosjektene både i California og i Miami, hvor observasjon av bruksmønstre og atferdsendring er det vesentlige. Videre har selskapet hatt møter med Kreftforeningen, SINTEF og Norsk institutt for luftforskning (NILU). Selskapet har også vært invitert til workshop i forskningsnettverket «Euroskin» via prosjektpartner, overlege og forsker Atle Brun ved Haukeland sykehus. Disse kontaktene har hatt vesentlig innflytelse på utformingen av produktene, applikasjon og informasjon.
3	Å gjennomføre en tverrfaglig og forskningsbasert produktutviklingsprosess i samarbeid med SINTEF for å	Prosjektet har satt SunSense i stand til å drive forskningsbasert produktutvikling. Modellen som ble utviklet sammen med SINTEF har blitt implementert i virksomhetens utviklingsarbeid. Sammen med Future Learning Lab ble det holdt workshops i California våren

	analysere verdikjeden for håndtering av mobile UV-data.	2015, og SunSense ble brukt som case på Future Learning Labs årlige internasjonale konferanse ved UiA både i 2015 og 2016. Selskapet er nå blant annet i dialog med kreftforeningene i Danmark og Australia.
4	Å gjøre SunSense i stand til å tilby kroppsnære Bluetooth UV-sensorer til nye kundesegmenter og markeder, samt forbedre løsninger i eksisterende markeder.	I henhold til sluttrapporten er dette den utvilsomt største nytteverdien i prosjektet for SunSenses del. Høsten 2016 solgte man 10 000 enheter til Apotek 1-kjeden for leveranse våren 2017. Med bakgrunn i forskningssamarbeidene i prosjektet gjennomførte man målinger og tester som var viktige i Apotek 1 sitt beslutningsgrunnlag. Prosjektet har gitt SunSense legitimitet, input og tilgang til internasjonale nettverk som har vist seg verdifulle. Nederlands største apotekkjede, Mosadex, har indikert at de ønsker å bestille 4000-8000 enheter for levering våren 2018.

Den budsjetterte kostnaden for prosjektet var 1,2 mill. kroner, og regnskapet viser en endelig kostnad på 1 222 326 kroner, det vil si et merforbruk på om lag 1,9 %. SunSense AS dekker merforbruket på om lag 20 000 kroner.

Utgangspunktet for prosjektet var et trepartssamarbeid mellom SunSense, SINTEF og Future Learning Lab (FLL) ved Universitetet i Agder. Økonomisk har SINTEF og Future Learning Lab hatt mindre roller i prosjektet enn forutsatt i opprinnelig budsjett. Samtidig har bl.a. leverandøren Jetro AS i Grimstad og utvikleren Evolver/Raymio bidratt vesentlig.

I henhold til sluttrapporten har dessuten nytteverdien av bidragene fra SINTEF og Future Learning Lab økt, til tross for at de fakturerbare beløpene er redusert. Med bakgrunn i samarbeidet med SINTEF har SunSense utviklet innovative løsninger innen elektronikk, kommunikasjon og kalibrering sammen med leverandøren Jetro AS. I arbeidet med applikasjonen har man benyttet input fra Future Learning Lab i utprøvingen sammen med utvikleren Evolver/Raymio.

Utviklingen av SunSenses Bluetooth-variant tok mer tid og ressurser enn planlagt, og var klar til lansering våren 2017. Lanseringen av denne var avgjørende for å oppnå fullt utbytte av prosjektet.

For øvrig oppgir SunSense at prosjektorganisering og ressursdimensjonering har vært i henhold til opprinnelig plan.

I henhold til sluttrapporten har måloppnåelsen i prosjektet vært betydelig. Prosjektresultatene har blitt kontinuerlig kommunisert gjennom prosjektperioden, ved at prosjektet har vært direkte integrert i selskapets forretningsutvikling og kommersialisering.

SunSense oppgir at prosjektet har tilført virksomheten viktig kunnskap og nye nettverk. I tillegg har prosjektet hatt vesentlig betydning for produktkvaliteten og mulighetene for kommersielt gjennombrudd. For øvrig har prosjektet gitt selskapet muligheten til å gi internasjonale forskningsmiljøer et nytt verktøy som selskapet selv omtaler som «verdensklasse».

Resultatene fra prosjektet videreføres gjennom nye produkter, ny teknologi og internasjonale samarbeider.

4. KONKLUSJON

Sekretariatet foreslår at styret tar til etterretning sluttrapporten fra SunSense AS vedr. prosjektet «SunSense UV-sensor».

Vedlegg

2013_3148 Sluttrapport_ SunSense UV-sensor
Prosjektregnskap-SunSense-AAUKF-2018
Utbetalingsanmodning-avslutning-AAUKF-prosjekt

From: Kontaktskjema <kontaktskjema@aaukf.no>
Sent: 9. april 2018 15:11
To: Postmottak, AAFK; Teigen, Dag Ole
Subject: 2013/3148 Sluttrapport: SunSense UV-sensor
Attachments: Prosjektregnskap-SunSense-AAUKF-2018.xlsx;
Utbetalingsanmodning-avslutning-AAUKF-prosjekt.pdf

Prosjekt

Prosjektnavn (obligatorisk)
SunSense UV-sensor

Dato
9. april 2018

Organisasjon/foretak/institusjon
SunSense AS

Kontaktperson (obligatorisk)
Vidar Mortensen

Telefon (obligatorisk)
92416961

Adresse
Rådyrvegen 16

Postnummer/sted
4737

E-post (obligatorisk)
vm@sunsense.no

Kontonummer for sluttutbetaling
29012216147

1. Sammendrag

Et kort sammendrag av nedenstående punkter.
Prosjektet avsluttes etter 3 år. Noen av hovedaktivitetene har blitt redefinert underveis for bedre å fylle bedriftens behov. Dette har også ført til bedre måloppnåelse.

2. Gjennomføring i henhold til prosjektplanen

Her gis en vurdering av om prosjektplanen er fulgt, eventuelt hvorfor ikke. SunSense AS har de siste tre årene jobbet med prosjektet som en integrert del av vår produkt- og forretningsutvikling. Utgangspunktet var et trepartssamarbeid mellom SunSense, Sintef og Future Learning Lab (FLL) ved UiA. Vi besluttet å bruke hele tildelingsperioden da vi få at prosjektaktivitetene naturlig ville strekke seg lenger ut i tid etter som firmaets behov utviklet seg. Blant annet tok utviklingen av vår Bluetooth-variant mer tid og ressurser enn vi hadde planlagt, og den var klar til lansering våren 2017. Det var avgjørende å få lansert denne for å oppnå fullt utbytte av prosjektet.

3. Vurdering av måloppnåelse

Er prosjektmålet nådd? Beskriv oppnådd/forventet effekt av tiltaket i forhold til det som var planlagt, og hvordan dette er etterprøvd.

1. Innhenting av data fra bærbare UV-sensorer kombinert med GPS-koordinater, aktivitetssensorer m.m., og bearbeiding og bruk av disse til forsknings- og kartleggingsformål i forskjellige fagdisipliner som samfunnsmedisin og epidemiologi, kreftmedisin, psykologi og meteorologi:

– Her har vi nå løpende forskningsprosjekter med University of California, University of Miami, og en forskergruppe ved Haukeland universitetssykehus. De første to forskningsartiklene hvor våre enheter er brukt, fra University of California, er sendt til review og publiseres innen kort tid.

2. Bidra til bedre solvaner og økt bevissthet gjennom kartlegging adferdsmønstre og preferanser, utforming av fysiske produkter, app, interaksjon og informasjon:

– Dette ligger til grunn for forskningsprosjektene både i California og i Miami, hvor observasjon av bruksmønstre og atferdsendring er det vesentlige. Videre har vi hatt møter med Kreftforeningen, Sintef, NILU, og vært invitert til workshop i forskningsnettverket "Euroskin" via vår prosjektpartner, overlege og forsker Atle Brun ved Haukeland. Disse kontaktene har hatt vesentlig innflytelse på utformingen av produktene, app og informasjon.

3. SunSense AS prøver ut en tverrfaglig og forskningsbasert produktutviklingsprosess som er svært verdifull for selskapets innovasjonsevne. I samarbeid med SINTEF vil det demonstreres en proof-of-concept verdi-kjede som input til en Minimum Viable Product (MVP) analyse, med en ende-til-ende verdikjede for håndtering av mobile UV data, fra sensor til mobiltelefon til server til portal:

– Prosjektet har satt SunSense i stand til å drive forskningsbasert produktutvikling som hadde vært umulig på egenhånd. Vi utviklet en modell sammen med SINTEF som så har blitt implementert i vårt utviklingsarbeid. Sammen med Future Learning Lab ble det holdt workshops i California våren 2015, og SunSense var brukt som case på Future Learning Labs årlig internasjonale konferanse på UiA både i 2015 og 2016. Vi er nå også blant annet i dialog med Kreftforeningene i Danmark og Australia.

4. Prosjektet skal gjøre SunSense i stand til å tilby kroppsnære Bluetooth UV-sensorer til nye kundesegmenter og markeder, samt forbedrede løsninger i eksisterende markeder:

– Dette er helt udiskutabelt den aller største nytteverdien i prosjektet for vår del. Høsten 2016 solgte vi inn 10 000 enheter til Apotek 1-kjeden for leveranse våren 2017. På grunn av forskningssamarbeidene i prosjektet hadde vi målinger og tester som var svært viktige som en del av Apotek 1 sitt beslutningsgrunnlag. Prosjektet har gitt oss både legitimitet, konkret input og tilgang til internasjonale nettverk som har vist seg svært verdifulle for "businesscaset"

SunSense. Derfor er det ekstra gledelig å kunne dele med dere at Nederlands største apotekkjede, Mosadex, har indikert at de ønsker å bestille 4000 – 8000 enheter for levering våren 2018.

3.a Måloppnåelse (egenvurdering) sett kryss:
Betydelig

3.b Hvordan er prosjektresultatene kommunisert? Hva er viderformidlet? Effekt utover de involverte prosjektpartnere? Gi en beskrivelse (se også punkt 8 vedlegg)
Prosjektresultatene har blitt kontinuerlig kommunisert gjennom hele prosjektperioden, da prosjektet har vært direkte integrert i vår forretningsutvikling og kommersialisering.

4. Prosjektorganisering og ressursdimensjonering

Hvordan har organiseringen vært og er ressursene brukt iht plan – hva er eventuelt avvikene. Organiseringen har vært i henhold til prosjektplan med unntak av endringene som er beskrevet i punkt 5.

5. Kostnader og finansiering

Prosjektregnskap – totalkostnader

Se vedlegg.

Kommenter eventuelle betydelig avvik fra det opprinnelige budsjettet, herunder fremdriftsplan.

Det største budsjettmessige utslaget har vært at SunSense har lagt ned mye mer egeninnsats, samt at det fakturerbare bidraget fra Sintef og Future Learning Lab har blitt lavere, selv om nytteverdien av bidraget deres har økt. Basert på samarbeidet med Sintef har SunSense måttet utvikle nye og innovative løsninger innen elektronikk, kommunikasjon og kalibrering sammen med vår leverandør Jetro AS. Den samme parallellen finner vi i arbeidet med app'en: Her har vi brukt input fra Future Learning Lab i utprøvingen sammen med vår utvikler Evolver/Raymio.

6. Viktige erfaringer

Hvilken erfaring har dere gjort i prosjektet som kan ha betydning for fremtidig læring. Er det noe dere må være spesielt oppmerksom på i nye prosjekt.

Vi har identifisert en svært viktig komponent vi ikke forutså da søknaden ble skrevet: FoU-basert utvikling hvor også våre leverandører har vært involvert ble myer mer sentralt enn tenkt, men har også resultert i et bedre resultat. Vi ser også at vi var for optimistiske med tanke på utviklingshastigheten, og at det har tatt mer og flere ressurser å få et godt nok resultat.

7. Avslutning

Konklusjoner, videreføring mv.

Det ingen tvil om at prosjektet har tilført SunSense essensiell kunnskap og nettverk, samt har stor til avgjørende betydning for kvaliteten på våre produkter og muligheter til å få et kommersielt gjennombrudd. Det har også gitt oss muligheten til å gi internasjonale forskningsmiljøer et nytt verktøy som faktisk er i verdensklasse.

Resultatene videreføres gjennom nye produkter, ny teknologi og internasjonale samarbeid.

8. Vedlegg

- Regnskapsoppstilling bekreftet av revisor (for prosjekter der tilskuddet er på 100 000,- eller mer.)
- Utbetalingsanmodning for sluttutbetaling (ikke faktura)
- Eventuelle rapporter, studier eller annen dokumentasjon som er fremkommet fra prosjektet.

Se vedlegg.

Prosjektleder
Vidar Mortensen

Prosjektansvarlig
Åsulv Tønnesland

SunSennse UV-sensorer

Prosjektregnskap – totalkostnader

Prosjektperiode: 01.03.15 - 31.12.17

Kostnader

Kostnadsart (Hovedposter)	Regnskap	Budsjett
SINTEF	109 580	400 000
Raymio	579 516	-
JOBR	256 785	-
Jetro	276 445	-
Future Learning Lab	-	150 000
SunSense	-	650 000
SUM	1 222 326	1 200 000

Finansiering

Kilde	Virkelig	Planlagt
AAUKF	600 000	600 000
SunSense	622 326	600 000
	-	-
	-	-
	-	-
SUM	1 222 326	1 200 000

Vidar Mortensen
Kristiansand, 1. mars 2018

Note 1
Prosjektregnskapet er utarbeidet med det formål å rapportere til AAUKF i henhold til tilsagnsbrev av 26/02/15.

Note 2

Prosjektregnskapet inneholder de kostnader som er relatert til utvikling av SunSense UV sensorer i perioden 01.03.15 - 31.21.17. Kostnader i USD er omregnet med kurs 8,5 og kostnader i DKK er omregnet med kurs 1,2.

SunSense AS
v/ Åsulv Tønnesland
Rådyrvegen 16
4737 HORNNES

Aust-Agder utviklings og kompetansefond

9. april 2018

Utbetalingsanmodning avslutning av prosjekt «SunSense UV-sensor»

Vi ber på bakgrunn av sluttrapport samt regnskapsrapport og revisjonsberetning om å få utbetalt resterende støttebeløp til konto: 2901 22 16147.

På forhånd takk.

Med vennlig hilsen,

Vidar Mortensen

Til Aust-Agder utviklings- og kompetansefond (AAUKF)

REVISORS BERETNING TIL PROSJEKTREGNSKAP

Konklusjon

Vi har revidert prosjektregnskapet for SunSense AS for "SunSense UV-sensor", som ble avsluttet 31.12.2017. Prosjektregnskapet består av utgiftsoppstilling/ oppstilling over kostnader og note 1 som beskriver grunnlaget for utgiftsopptillingen. Prosjektregnskapet er utarbeidet av ledelsen i samsvar med note 1.

Etter vår mening gir prosjektregnskapet for SunSense AS for "SunSense UV-sensor", som ble avsluttet 31.12.2017, i det alt vesentlige et uttrykk for prosjektets resultat i samsvar med prinsippene beskrevet i note 1.

Presisering, grunnlag for regnskapsavleggelse og begrenset distribusjon og bruk

Vi gjør oppmerksom på note 1 til prosjektregnskapet, som beskriver grunnlaget for regnskapsavleggelsen. Prosjektregnskapet er utarbeidet for å gi informasjon til Aust-Agder utviklings- og kompetansefond. Prosjektregnskapet er derfor ikke nødvendigvis egnet for andre formål. Vår uttalelse er kun beregnet på Aust-Agder utviklings- og kompetansefond og skal ikke distribueres til eller brukes andre parter.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av prosjektregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Ledelsens ansvar for prosjektregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av prosjektregnskapet, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et prosjektregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av prosjektregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at prosjektregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men det er ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller

utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar basert på prosjektregnskapet. Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen.

I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i prosjektregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil.

Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Kristiansand 3. april 2018
Revisjonsfirma Rune Svendsen AS

Rune Svendsen
Reg revisor

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 17/10871-49
Saksbehandler Dag Ole Teigen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	24.05.2018

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond og Sørlandets Kompetansefond: Videre samtaler om eventuell sammenslåing

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Styret oppnevner en arbeidsgruppe bestående av styrets leder, nestleder og daglig leder, med mandat til å føre samtaler med Sørlandets Kompetansefond om eventuell sammenslåing av fondene.
2. Arbeidsgruppen får mandat til å foreslå løsninger med hensyn til eventuell sammenslåing av fondene. Videre får arbeidsgruppen mandat til i samarbeid med Sørlandets Kompetansefond å utarbeide forslag til nye vedtekter, ny strategi og ny kapitalforvaltningsstrategi samt administrativ organisering for et sammenslått fond, dersom arbeidsgruppen finner grunnlag for å utarbeide dette. Dokumentene vil være viktige deler av grunnlaget for en eventuell beslutning om sammenslåing.

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

2.1 Tidligere vedtak

I sak 76/16 Høringsuttalelse: «En ny region Agder?» gjorde styret i Aust-Agder utviklings- og kompetansefond følgende vedtak:

1. *Aust-Agder utviklings- og kompetansefond tar utredningen om en ny region Agder til etterretning.*
2. *Dersom Aust-Agder og Vest-Agder fylkeskommuner gjør vedtak om å etablere en ny region Agder, vil det være naturlig å undersøke mulighetene for en eventuell sammenslåing av regionens to kompetansefond.*

Styret gjennomførte 6. april 2018 et felles styremøte med Sørlandets Kompetansefond der eventuell sammenslåing av stiftelsene var et av temaene. Styret i Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør deltok også i møtet.

2.1 Regionreformen

Stortinget vedtok 8. juni 2017 en regionreform som vil redusere antallet fylkeskommuner i Norge fra 18 til 10 i tillegg til Oslo. Vest-Agder fylkeskommune og Aust-Agder fylkeskommune blir slått sammen fra 1. januar 2020.

Regionreformen skal legge til rette for samordnet oppgaveløsning og sektorovergrepene initiativer i regionene. I samarbeid med andre aktører vil den nye fylkeskommunen bidra til å skape en helhetlig og ønsket utvikling for regionen gjennom områder som samfunns- og arealplanlegging, klima og miljøvern, folkehelse, kompetanse, kultur, ressursforvaltning, samferdsel og næringsutvikling.

I forbindelse med regionreformen gjorde fylkestingene i Aust-Agder og Vest-Agder i desember 2016 sammenfallende vedtak om å søke Stortinget om sammenslåing av fylkeskommunene. Fylkestingenes vedtak var basert på avtalen forhandlingsutvalgets flertall redegjorde for i utredningen «En ny region Agder?».

Det overordnede målet med den nye fylkeskommunen er å understøtte regionplanens hovedmål om å utvikle en sterk og samlet landsdel som er attraktiv for bosetting og næringsutvikling både i kystsonen og i de indre distriktene.

Andre viktige målsettinger med den nye fylkeskommunen er å

- forsterke samhandlingen regionalt, øke gjennomslaget nasjonalt og bedre utnytte mulighetene internasjonalt
- sikre et godt tjenestetilbud i hele regionen, herunder et desentralisert utdanningstilbud
- arbeide for at hele regionens behov ivaretas med hensyn til den fremtidige utvikling av de tre sykehusene i regionen
- arbeide for at hele regionens behov ivaretas med hensyn til den videre utbygging av kommunikasjonene i landsdelen
- bidra til bedre levekår, bl.a. gjennom mestring, deltagelse, inkludering og likestilling, tilgang til kompetent arbeidskraft og styrket samhandling på folkehelseområdet
- forsterke demokratiet på regionalt nivå gjennom økt dialog, deltagelse og interesse

- bidra til å utvikle det regionale folkevalgte nivået slik at regionen kan ta på seg nye oppgaver og den samfunnsutviklerrollen som Meld. St. 22 (2015-2016) skisserer

2.2 Konsekvenser for kompetansefondene

Stiftelsen Aust-Agder utviklings- og kompetansefond ble opprettet 8. mai 2003. Alle 15 kommunene i Aust-Agder står bak fondet. Tilsvarende ble stiftelsen Sørlandets Kompetansefond opprettet 27. september 2000 av de 15 kommunene i Vest-Agder. Begge stiftelsene ble etablerte som resultat av kommunenes salg av aksjer i Agder Energi AS til Statkraft.

Kompetansefondenes formål er forholdsvis like og er knyttet til aktivitet i henholdsvis Aust-Agder og Vest-Agder. Formålet til Aust-Agder utviklings- og kompetansefond er å bidra til økt kompetanse og nyskapingsevne i Aust-Agder og til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår, herunder bidra til å styrke og videreutvikle Universitetet i Agder. Stiftelsen Sørlandets Kompetansefond har som formål å bidra til kompetanseheving i Vest-Agder, til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår, herunder å bidra til utvikling av universitetet.

Fondenes samlede plasseringer utgjør verdier på om lag 460 mill. kroner for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond og om lag 960 mill. kroner for Sørlandets Kompetansefond.

Stiftelser er selveiende institusjoner. Når stiftelsen er opprettet har oppretteren ikke lenger rådighet over formuesverdien som er overført til stiftelsen. Etter stiftelsesloven er det kompetansefondenes styrer som utgjør de høyeste organene i de respektive stiftelsene, og forvaltningen av stiftelsene hører under styrene.

Regionreformen i seg selv får dermed ingen direkte konsekvenser for kompetansefondenes fremtidige aktiviteter og virkeområder. Ved opprettelsen fikk imidlertid fondene som formål å bidra til kompetanse og utvikling i sine respektive geografiske områder knyttet til de nåværende fylkene. I forbindelse med sammenslåingen av Agder-fylkene kan det dermed være naturlig å vurdere en eventuell sammenslåing av kompetansefondene.

Det rettslige grunnlaget for sammenslåing av stiftelser fremgår av stiftelseslovens kapittel 6 om omdanning av stiftelser (§§ 45 til 55). I henhold til loven er det Stiftelsestilsynet som kan omdanne stiftelser. Stiftelsestilsynet kan bare foreta omdanning etter søknad fra oppretteren eller styret. Videre heter det i loven at tilsynet kan kreve at styrene i hver av stiftelsene som skal slås sammen skal utarbeide en skriftlig rapport om sammenslåingen og hva denne vil bety for stiftelsen, herunder betydningen for kreditorer, de ansatte og andre som berøres. Før tilsynet treffer vedtak skal det innhentes uttalelse fra oppretterne/kommunene i begge fylkene.

Vedtektene til Aust-Agder utviklings- og kompetansefond sier at stiftelsen kan omdannes etter reglene i stiftelsesloven, og at rådsforsamlingen skal gis anledning til å avgi uttalelse ved omdanning av stiftelsen. Vedtektene til Sørlandets Kompetansefond sier at rådsforsamlingen kan beslutte omdanning etter forslag fra styret.

3. FORSLAG TIL LØSNING OG KONSEKVENSER

Det vil være naturlig å vurdere en sammenslåing av kompetansefondene med bakgrunn i sammenslåingen av Agder-fylkene som trer i kraft 1.1.2020. En eventuell sammenslåing av stiftelsene vil kunne øke fondenes økonomiske tyngde og forsterke mulighetene til å utvikle Agder ved at fondene vil kunne opptre som én styrende og samordnende aktør innenfor rammene av fondenes formål.

Daglig leder foreslår at styret oppnevner en arbeidsgruppe med mandat til å føre samtaler med Sørlandets Kompetansefond og til å foreslå en helhetlig løsning med hensyn til eventuell sammenslåing av fondene. I denne sammenheng viser daglig leder til at fondene har relativt like formål og ligner hverandre på en rekke områder. Samtidig viser daglig leder til følgende tre områder hvor fondene har ulike utgangspunkt og hvor det vil være vesentlig for en arbeidsgruppe å komme frem til en omforent løsning:

For det første må målet med en eventuell sammenslåing av stiftelsene være å legge til rette for kompetanse og utvikling i hele regionen – uavhengig av dagens fylkesgrense. For å sikre dette må fondene være likeverdige parter i en eventuell fusjon. Målt i kroner per innbygger har kommunene i Vest-Agder gått inn med noe mer kapital enn kommunene i Aust-Agder. Dette bør likevel ikke være til hinder for en sammenslåing bygget på prinsippet om likeverdighet. I denne sammenheng viser sekretariatet til at begge kompetansefondene har funnet det naturlig å bidra med vesentlig støtte til institusjoner som har aktivitet i begge fylkene, for eksempel UiA og Agderforskning. En rekke institusjoner på akse Arendal-Kristiansand vil ha vesentlig betydning for den regionale utviklingen også etter fylkessammenslåingens ikrafttredelse.

For det andre må man gjennom samtalene avklare forhold knyttet til sekretariatet for et nytt kompetansefond. Aust-Agder fylkeskommune ved fylkesrådmannen er forretningsfører og sekretariat for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond. Stiftelsen har dermed ingen ansatte. Sørlandets Kompetansefond har imidlertid eget sekretariat.

Tilknytningen til fylkeskommunen har gitt grunnlag for samhandling, samordning og kompetanseutveksling mellom kompetansefondet, fylkeskommunens virkemiddelapparat og RFF Agder. I tillegg har tilknytningen lagt til rette for god ressursutnyttelse ved at kompetansefondets sekretariat kan styrkes med flere ressurser i de mest arbeidskrevende periodene.

Skal Agder bli en sterk, samlet og sammenvevet region er det viktig at ulike virkemidler koordineres og sees i sammenheng med hverandre. At fylkesrådmannen stiller sekretariat for styret bidrar etter daglig leders vurdering til å sikre slik koordinering, samhandling og dialog. Dette står ikke i veien for at styret i stiftelsen gjør selvstendige vedtak, som selvsagt kan avvike fra regionplanen og fylkeskommunens strategi når det etter styrets vurdering er grunnlag for dette.

For det tredje bør man gjennom samtalene avklare forhold knyttet til kapitalforvaltningsstrategien. Aust-Agder utviklings- og kompetansefond har en høyere andel av porteføljen investert i obligasjoner, mens Sørlandets Kompetansefond har en høyere andel av porteføljen investert i aksjer. Per i dag benytter begge kompetansefondene Gabler som sine finansielle rådgivere. Sørlandets Kompetansefond har i tillegg knyttet til seg et investeringsråd bestående av medlemmer fra NHH, UiA og DNB.

Sekretariatet i Sørlandets Kompetansefond har utarbeidet et notat som beskriver prosessene knyttet til en eventuell sammenslåing av stiftelsene. Notatet følger som vedlegg til saken. Etter daglig leders vurdering gir notatet en ryddig oversikt over en mulig prosess frem til eventuelle vedtak om sammenslåing av stiftelsene.

4. KONKLUSJON

Sekretariatet foreslår at styret oppnevner en arbeidsgruppe bestående av styrets leder, nestleder og daglig leder, med mandat til å føre samtaler med Sørlandets Kompetansefond om eventuell sammenslåing av fondene. Videre foreslår sekretariatet at arbeidsgruppen får mandat til å foreslå løsninger med hensyn til eventuell sammenslåing av fondene – og til i samarbeid med Sørlandets Kompetansefond å utarbeide forslag til nye vedtekter, ny strategi og ny kapitalforvaltningsstrategi samt administrativ organisering for et sammenslått fond. Dokumentene vil være viktige deler av grunnlaget for en eventuell beslutning om sammenslåing.

Vedlegg

Prosess sammenslåing av stiftelser v2

Notat

Til:

Fra: Ingebjørg Borgemyr; Peter klemsdal

Dato: 14. mai 2018

Emne: Proccesbeskrivelse sammenslåing av stiftelser

Styrene har bedt administrasjonene utrede muligheter og konsekvenser av en mulig sammenslåing mellom Sørlandets Kompetansecfond og Aust-Agder Kompetansec- og Utviklingsfond (AAUKF). Dette notatet beskriver de procceser som må til for å gjennomføre en fusjon mellom to stiftelser.

Regelverk

Sammenslåing av stiftelser blir regnet som en omdanning, og må følge reglene i Stiftelseslovens kapittel 6. Sammenslåing kan organiseres på to ulike måter:

- To eller flere stiftelser slås sammen til en ny stiftelse
- En eller flere stiftelser overdrar sine eiendeler, rettigheter og forpliktelser i sin helhet til en annen eksisterende stiftelse.

SKF's vedtekter § 9 sier at «Rådsforsamlingen kan beslutte omdanning etter forslag fra styret».

AAUKFs vedtekter § 57 sier at «Stiftelsen kan omdannes etter reglene i stiftelsesloven», og i § 5 at «rådsforsamlingen skal gis anledning til å avgi uttalelse ved omdanning av stiftelsen».

Stiftelsesloven §48 sier at Stiftelsestilsynet skal godkjenne omdanningen. Videre heter det i § 53 at Stiftelsestilsynet kan kreve at styrene i hver av stiftelsene som skal slås sammen, skal utarbeide en skriftlig rapport om sammenslåingen og hva den vil bety for stiftelsen, herunder betydningen for kreditorer, de ansatte og andre som berøres.

Stiftelsesloven §49 bestemmer at før Stiftelsestilsynet treffer vedtak skal det innhentes uttalelse fra oppretteren; dvs kommunene i begge fylkene.

Vilkår

Stiftelsesloven stiller strenge vilkår for omdanning (ikke lar seg etterleve, åpenbart unyttig, i strid med hensikten eller åpenbart uheldig eller ufornuftig). Men – dersom omdanningen ikke gjelder formålet eller andre forhold som ble lagt vesentlig vekt på ved opprettelsen – er det tilstrekkelig at bestemmelsen er uheldig eller uhensiktsmessig. SKF og AAUKF har felles formål, men har ulikt geografisk nedslagsfelt.

Det bør derfor kunne argumenteres for at sammenslåing av SKF og AAUKF bør kunne omdannes etter de mindre krevende vilkårene om «uheldige eller uhensiktsmessige» bestemmelser. Hvorfor stiftelsene mener vilkårene for omdanning er til stede må fremgå av søknaden.

mai 14, 2018

Prosess

- 1) Felles styremøte med drøfting av muligheten for å slå sammen stiftelsene
 - Nedsettelse av arbeidsgruppe
 - Vurdere behovet for juridisk assistanse
 - Utarbeide en intensjonsavtale ?
- 2) Arbeidsgruppe/jurister utarbeider beslutningsgrunnlag for styrene i stiftelsene:
 - begrunnelse for sammenslåing, (f.eks formålsrealisering, tildelingsstrategier, kapitalforvaltning, administrativ rasjonalisering)
 - utkast til organisering (herunder lokalisering, forholdet til den nye Agder fylkeskommune)
 - effektene av sammenslåing for kreditorer, de ansatte og andre som berøres
 - forslag til nye vedtekter
- 3) Behandling i styrene med vedtak: konkret forslag om å slå sammen stiftelsene.
- 4) Innhente uttalelser fra ansatte
- 5) Innhente uttalelse fra oppretterne av stiftelsene (kommunene i begge fylker); samt rådsforsamlingen i AAUKF.
- 6) SKF: Beslutning om omdanning i rådsforsamlingen etter forslag fra styret
AAUKF: Beslutning om omdanning i styret (etter rådsforsamlingen har fått anledning til å uttale seg)
- 7) Søknad til Stiftelsestilsynet om sammenslåing
 - Nødvendige vedlegg:
 - uttalelse fra oppretter fra hver av stiftelsene
 - vedtak fra kompetent organ (SKF: rådsforsamlingen, AAUKF: styret)
 - gjeldende og reviderte vedtekter
 - begrunnelse for sammenslåing
 - uttalelse fra ansatte
 - siste godkjente årsregnskaper. Stiftelsestilsynet kan kreve at det utarbeides reviderte mellombalanser.
- 8) Stiftelsestilsynet gjør vedtak om sammenslåing og kunngjør vedtaket med 6 ukers kreditorfrist.
- 9) Etter kreditorfristen skal styret avgi erklæring om at forholdet til kreditorene ikke er til hinder for sammenslåing. Erklæringen skal undertegnes av styret og revisor.
- 10) Stiftelsestilsynet registrerer sammenslåingen i Stiftelsesregisteret. Sammenslåingen er gyldig fra registreringstidspunktet. Overdragende stiftelser blir slettet i Stiftelsesregisteret.

mai 14, 2018

KONFIDENSIELT

Saksframlegg

Arkivsak-dok.
Saksbehandler

17/10871-51
Dag Ole Teigen

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	24.05.2018

Strategi for utdeling av midler

1. FORSLAG TIL VEDTAK

Sekretariatet fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Styret ber sekretariatet om å fremme en sak med forslag til endringer i kompetansefondets strategi. Målsettingen med endringene er en mer målrettet bruk av fondets midler, der fondet går inn i færre, men større og mer langsiktige prosjekter.
2. Styret går inn for en helhetlig omlegging av strategien. Det utlyses ikke midler for 2018 på tilsvarende måte som i perioden 2012-2017. Kompetansefondet skal imidlertid følge opp støtte til de prosjekter som styret tidligere har stilt seg positive til å videreføre.
3. Styret går i dialog med disse miljøene med sikte på å utvikle ett eller flere prosjekter som i vesentlig grad vil bidra til å understøtte kompetansefondets formål og målsettinger:
 - E-helsesatsing med UiA i Grimstad.
 - Etablering av et «Blått kompetansesenter Sør» i Flødevigen.
 - Innovasjonsmiljøet ved UiA i Grimstad.

2. BAKGRUNN FOR SAKEN

Stiftelsen Aust-Agder utviklings- og kompetansefond ble opprettet 8.5.2003. Stiftelsen er et resultat av kommunenes salg av aksjer i Agder Energi AS til Statkraft. Bak stiftelsen står fylkets 15 kommuner. Stiftelsens formål er å bidra til økt kompetanse og nyskapingsevne i Aust-Agder og til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår, herunder bidra til å styrke og videreutvikle Universitetet i Agder.

I perioden 2004-2008 og 2011 var fondets utlysninger generelle, hvilket genererte et høyt antall søknader med bred variasjon. Det ble til sammen utdelt om lag 40 mill. kroner i perioden. Med bakgrunn i finanskrisen ble det ikke utdelt midler i 2009 og 2010.

Høsten 2011 vedtok styret en ny strategi som åpnet opp for tematiske utlysninger med større vekt på prosjekter som går over flere år. Kriteriene for utdeling av midler til stifterne (kommunene) ble tatt inn i strategien. For øvrig ble hovedstrukturen fra 2011 videreført. Fra 2012 har en dermed hatt følgende tematiske utlysninger:

År	Tema
2012	Ny kunnskap innenfor områdene omsorg, e-helse og velferdsteknologi
2013	Prosjekter og piloter som utvikler ny kunnskap innenfor temaet kompetanseløft i hele utdanningsløpet
2014	Prosjekter og piloter som vil bidra til innovasjon og næringsutvikling i fylket
2015	Forskningsbasert innovasjon og kunnskapsutvikling som bidrar til nyskapingsevne i fylket
2016	Prosjekter som kan bidra til gode levekår, ved å øke og anvende kompetansen om levekår, spesielt knyttet til deltakelse i arbeidslivet
2017	Prosjekter som benytter kunnskapsbasert kompetanse for å kunne bidra til gode levekår i Aust-Agder

Våren 2016 ble strategien behandlet av styret på nytt. Denne gjennomgangen resulterte i at den gjeldende strategien ble videreført med enkelte mindre endringer. Det er til sammen delt ut om lag 55 mill. kroner i perioden med tematiske utlysninger.

I forbindelse med strategiarbeidet bør man se hen til de regionale planer og strategier som er politisk behandlet og vedtatt i Aust-Agder. Regionplan Agder 2020 er en overordnet plan som har fokus på verdiskaping, utdanning, levekår mm. I tillegg fins det en regional plan som har fokus på bærekraftig verdiskaping og innovasjon. Videre foreligger det egne vedtatte FoU-strategier og i løpet av våren 2018 skal fylkestinget behandle kompetansestrategier for Agder.

3. NY STRATEGISK TILNÆRMING?

I styremøtet 27.10.2017 ble spørsmålet om strategien for utdeling av midler tatt opp til diskusjon. Bakgrunnen for dette er en målsetting om å oppnå en mer målrettet bruk av kompetansefondets midler sett i forhold til utfordringene som Aust-Agder står overfor.

Det utarbeides sluttrapporter og styresaker fra alle avsluttede prosjekter kompetansefondet har vært involvert i. Formålet med dette er blant annet å lære av erfaringene fra de enkelte prosjektene. På generelt grunnlag er det likevel vanskelig å måle effekten av tildelinger fra stiftelser, og det finnes ingen felles fremgangsmåte med hensyn til dette. I forbindelse med styreseminaret i Bergen i 2016 gav Caroline Ditlev-Simonsen fra BI en innføring i hennes

arbeid med effektevaluering av stiftelser. En enkel og rimelig evalueringsmetode kan være å sikre at prosjektene har klare og målbare målsetninger. Samtidig vil ikke alltid en slik tilnærming oppleves meningsfull sett i forhold til de brede formål stiftelser i mange tilfeller har.

Sørlandets Kompetansefond gjennomførte en intern effektmåling i 2016, der man undersøkte 700 tildelinger over 15 år. En viktig erfaring er at små tildelinger (mindre enn 500 000 kroner) til små mottagere (mindre enn 5 ansatte) som hovedregel gir begrensede resultater. Dette gjelder tildelinger til både offentlige og private virksomheter. En annen viktig erfaring er at økonomiske tilskudd alene ikke er tilstrekkelig for suksess – for å lykkes bør tilskuddsmottageren også være del av et kompetent innovasjonssystem. Med bakgrunn i dette har Sørlandets Kompetansefond vedtatt endringer i strategien for utdeling. Man ønsker blant annet å utvikle det såkalte økosystemet rundt vekstbedriftene, å forsterke entreprenørskapsundervisningen ved UiA og å bidra til tidlig innsats for økt yrkesdeltakelse. Fondet vil gå inn i færre, men større og mer langsiktige prosjekter.

I rapporten «Stiftelser i det moderne Norge» fra Institutt for samfunnsforskning (2010:9) kartlegges praksis blant stiftelsene med hensyn til utdeling, administrasjon og forvaltning. Rapporten ble utarbeidet etter oppdrag fra Stiftelsesforeningen. I framstillingen betegnes stiftelser med egenkapital på 50 mill. kroner eller mer som «store», mens stiftelser med egenkapital på mindre enn 50 mill. kroner betegnes som «små». 62,5 prosent av de store stiftelsene har utarbeidet handlingsplan, rammeplan, strategidokument eller lignende for sine utdelinger. 30 prosent av de store stiftelsene har initiert flere prosjekter på egen hånd, 20 prosent har initiert ett prosjekt, mens 45 prosent aldri har initiert prosjekter på egen hånd. Av i alt 14 413 søknader om støtte til store stiftelser ble 28 prosent innvilget i 2009. Om lag 90 prosent av samtlige stiftelser hadde ikke planer om å endre sine utdelingsstrategier.

Selv om det er vanskelig å måle effekten av kompetansefondets utdelinger bør en ha som intensjon at midlene skal gi en betydelig virkning med vesentlige, langsiktige effekter. Aust-Agder har en rekke utfordringer knyttet til lavt utdanningsnivå, mangel på kompetansearbeidsplasser (særlig i distriktene), folkehelse og levekår. Samtidig er det fortsatt utfordringer knyttet til både kommunikasjon og kunnskapsinfrastruktur. Flere av disse forholdene har en dekket opp gjennom tidligere utlysninger. Sekretariatet vil imidlertid peke på at Aust-Agder – sammenlignet med mange andre fylker – har et lavt utdanningsnivå og få utdanningsinstitusjoner på universitets- og høyskolenivå. Utvikling av sterke miljøer med høy kompetanse vil være vesentlig for å sikre at Aust-Agder fortsatt skal være attraktivt for økt bosetting og etablering/videreutvikling av næringer med kompetansearbeidsplasser. Også ved lokalisering av statlige arbeidsplasser utenfor Oslo vil dette være av stor betydning.

Aust-Agder utviklings- og kompetansefond bør bidra til å realisere forsknings-, utviklings- og innovasjonsprosjekter som til sammen skaper og utvikler kompetanse som igjen bidrar til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår.

For å lykkes med dette er det av vesentlig betydning å bidra til utviklingen av robuste innovasjonssystemer med langsiktige strategier og regionale ringvirkninger. Mer målrettet bruk av kompetansefondets midler kan innebære at fondet – i likhet med Sørlandets Kompetansefond – går inn i færre, men større og mer langsiktige prosjekter. En naturlig konsekvens vil være at søknadene i større grad utvikles i samarbeid med søkerne. Videre bør man prioritere kompetanseområder hvor fylket allerede står sterkt og kan hevde seg i en nasjonal / internasjonal sammenheng. På den måten kan en bidra til å videreutvikle allerede gode miljøer. Dette vil også være i tråd med politisk behandlede regionale planer og strategier.

En slik strategi kan også virke utløsende med hensyn til midler fra nasjonale og regionale kilder. Det vil være viktig å finansiere – og eventuelt utvikle – prosjektene sammen med naturlige samarbeidspartnere. I denne sammenheng kan bl.a. Sørlandets Kompetansefond, Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør og fylkeskommunene være aktuelle. Hvilke samarbeidspartnere som er mest aktuelle vil variere fra prosjekt til prosjekt.

4. HELHETLIG ELLER DELVIS OMLEGGING?

Dersom styret velger å endre fondets strategi i den retning sekretariatet redegjør for i avsnittet over, må man samtidig ta stilling til om man ønsker en helhetlig eller delvis omlegging av de årlige utdelingene.

En helhetlig omlegging innebærer enten at man går bort ifra de årlige utlysningene, eller at utlysningene innrettes med sikte på å tiltrekke seg noen få, kvalifiserte søknader som styret deretter kan gå videre med. I begge tilfeller vil hensikten være å sikre at de tilgjengelige midlene i sin helhet benyttes til større, langsiktige prosjekter som kompetansefondet utvikler i samarbeid med søkerne.

Ved å signalisere en varig endring i kompetansefondets strategi vil dette være en synlig og tydelig strategiendring. Videre vil en slik helhetlig omlegging frigjøre flere midler og dermed gi et godt grunnlag for å gjennomføre større prosjekter med lengre tidshorison. Til sist vil en slik endring over tid også redusere det administrative arbeidet knyttet til oppfølging av en rekke mindre prosjekter, og dermed frigjøre kapasitet til å i større grad kunne utvikle nye prosjekter i samarbeid med søkerne.

En omlegging til fordel for større, mer langsiktige prosjekter må bidra til økt kompetanse og nyskapingsevne i hele Aust-Agder. På kort sikt kan imidlertid gevinsten være størst i de geografiske områdene hvor de aktuelle tilskuddsmottagerne/institusjonene er lokalisert. Flere av disse institusjonene er lokalisert i den folkerike aksen Arendal-Kristiansand. Det vil dermed kunne ta noe tid før gevinstene når hele fylket.

En delvis omlegging innebærer at man viderefører de årlige utlysningene, men innenfor en mindre økonomisk ramme enn tidligere, slik at man frigjør midler til større, mer langsiktige prosjekter. Dermed vil de tilgjengelige midlene delvis benyttes til større, langsiktige prosjekter – og delvis som i dag til prosjekter innenfor årlige, tematiske utlysninger.

Dette vil gi handlingsrom for styret knyttet til å fordele midlene mellom mindre og større prosjekter, og til geografisk fordeling av midlene. Videre vil man kunne bruke noe mer tid på å innfase en ny strategisk tilnærming, samtidig som man ivaretar de positive effektene fra tilnærmingen som gjelder per i dag.

Samtidig kan en slik omlegging være noe vanskeligere å kommunisere, og kan dermed skape noe usikkerhet rundt strategiendringen. Videre vil en slik delvis omlegging frigjøre noe færre midler og dermed gi et noe mindre handlingsrom for å gjennomføre større prosjekter. En delvis omlegging kan også lede til merarbeid for administrasjonen sammenlignet med en fullstendig omlegging.

5. AKTUELLE MILJØER

Som ledd i arbeidet med strategien for Aust-Agder utviklings- og kompetansefond ble flere miljøer/prosjekter i samråd med styret inviterte til en strategisamling på Strand Hotel Fevik 23.3.2018. I denne sammenheng redegjorde miljøene hver for seg om innholdet i slike satsinger, aktuelle samarbeidspartnere og ringvirkninger av eventuelle prosjekter. Fylkeskommunen og RFF Agder deltok også i møtet.

5.1 E-helsesatsing med UiA i Grimstad

Senter for eHelse er et av toppsatsingsområdene for Universitetet i Agder, og er utviklet som et samarbeid mellom Handelshøyskolen og fakultetene for helse- og idrettsvitenskap, samfunnsvitenskap og teknologi og realfag. Målsettingen er å bruke teknologi som et virkemiddel for innovative og effektive, brukersentrerte helsetjenester. Senteret vil bidra til å bringe Agder i front med hensyn til samhandling i helsesektoren; som en mønsterregion for forskning og innovasjon.

Man har etablert en egen eHelse-Lab som et Helse-Norge i miniatyr – et klinikklaboratorium med sykehus, sykehjem, helseklinikk, mobile hjemmetjenester, pasienthjem med sensorer og smarthusteknologi, undervisning, forskning, utvikling og utprøving av ny teknologi.

Senteret avsluttet nylig prosjektet «eHelse testsenter», som var finansiert av kompetansefondet. Dette prosjektet bidro til viktig kompetanseoppbygging. Styret behandlet sluttrapporten fra prosjektet 6. april 2018. Lokalt samarbeider senteret med Regional Koordineringsgruppe (RKG), Sørlandet sykehus HF og kommunene i regionen.

Kompetansefondet er også tungt inne i Egde Consulting AS sitt prosjekt «Continua Test- og sertifiseringssenter». Prosjektets hovedmålsetting er å – i samarbeid med UiA – etablere et test- og sertifiseringssenter som er i samsvar med retningslinjer fra Continua og som skal utvikle og stimulere til vekst og nyskaping i regionens næringsliv. Videre må et Continua test- og sertifiseringssenter i løpet av programperioden kommersialiseres og utvikles til en bærekraftig og selvstendig virksomhet. Continua-prosjektet passer dermed også godt inn i en helhetlig e-helsesatsing.

Ønsker styret å gå tyngre inn i satsingen, kan kompetansefondet blant annet bidra med strategisk og langsiktig finansiering, i tillegg til forankring i regionen og nasjonalt.

5.2 Etablering av et «Blått kompetansesenter Sør» i Flødevigen

Flødevigen ønsker å etablere et blått kompetansesenter på Sørlandet, i den hensikt å utvikle en blå næringsveg. Dette vil være overordnet strategisk relevant med hensyn til forskningsmiljø, kunnskapsutvikling, næringsutvikling, kompetansesarbeidsplasser og internasjonalisering. Samtidig vil man få mulighet til å skape arbeidsplasser innen forskning, marine næringer og opplevelsesbaserte næringer, og man vil kunne få internasjonale muligheter gjennom å videreutvikle interessante fagmiljøer. Prosjektet vil utvikle samhandlingen med UiA og i Norden for øvrig, styrke samspillet med næringslivet og gi mulighet til å kommersialisere forskningen.

Havforskningsinstituttets samfunnsoppdrag er å være leverandør av kunnskap og råd for bærekraftig forvaltning av ressursene og miljøet i de marine økosystemene. Kystsoneøkologi, havklima, plante- og dyreplankton og dyphavsressurser er eksempler på faglige aktivitetsfelt ved forskningsstasjon Flødevigen.

Blå kompetansemiljøer bygges opp i Tromsø, Trondheim og Bergen. Agder har gode muligheter knyttet til blant annet offshore, teknologiutvikling, samarbeid med MIL og kombinerte anlegg. Med hensyn til sjørret på Sørlandet fremhever forskningsstasjonen at man kan lære av andre regioner i Norden. Agder har mange produktive vassdrag og en god utgangsbestand, og er et viktig kjerneområde i Norge.

Visjonen bak et «Blått kompetansesenter Sør» er å øke den blå verdiskapingen fra kyst- og havbaserte næringer og fagmiljøer på Sørlandet. Blått kompetansesenter Sør skal identifisere, synliggjøre og utvikle muligheter for blå vekst og verdiskaping på Sørlandet, med mål om å skape nye arbeidsplasser. I første omgang ber forskningsstasjonen om drahjelp til å etablere en prosjektgruppe med relevante marine fagmiljøer og næringsaktører for å planlegge innhold og kompetanse i et «Blått kompetansesenter Sør» som en langsiktig satsing.

5.3 MIL-laben og teknologimiljøet ved UiA i Grimstad

Mechatronics Innovation Lab (MIL) skal være et nasjonalt kunnskaps- og pilottestesenter med formål om å styrke innovasjonsevnen og å øke regionens attraktivitet for investeringer i teknologiutvikling og arbeidsplasser.

MIL vil være viktig for næringens nasjonale konkurransevne. I tillegg vil MIL ha spesiell betydning for Sørlandet ved at landsdelen har en næringsstruktur med større innslag av konjunkturavhengig industri. MIL har et regionalt hovedfokus, men begynner å fokusere bredere med hensyn til Sør-Norge som region.

MIL viser til at det finnes få mekatronikkentre, og at de fleste ligger i segmentet materialtesting, marin design og subsea. MIL har en optimal plassering tilknyttet et universitet med utdanningstilbud innen mekatronikk på både bachelor-, master- og doktorgradsnivå. MIL ønsker å overkomme innovasjonsbarrierer som avstand mellom forskningsmiljø og industri, og å bidra til bærekraftig innovasjon der forskningsmiljøenes spisskompetanse møter bedriftenes innovasjon.

Kompetansefondet kan for eksempel bidra med langsiktig finansiering av MIL og teknologimiljøet ved UiA.

5.4 Innovasjonsmiljøet ved UiA i Grimstad

De tre pilarene ved innovasjonsmiljøet er forskning, utdanning og samskaping av kunnskap. Innovasjonsforskningen har vært under oppbygging i 15 år med viktig støtte fra fylkeskommunene, nasjonale og internasjonale prosjekter og VRI-programmet. Denne satsingen har lagt til rette for høy publiseringsaktivitet, utvikling av nasjonale og internasjonale nettverk og et internasjonalt markert miljø.

I henhold til studiebarometeret våren 2018 har UiA Norges beste innovasjonsstudie. Forskningsbaserte kompetansebidrag kan bidra til prosesser for omstilling i næringslivet på bedrifts- og systemnivå, nærings- og innovasjonspolitik, regionale strategier og nye innovasjonsmetoder for bærekraft og konkurransefortrinn.

Miljøets ambisjon er å videreutvikle forskningsmiljøets internasjonale påvirkning og regionale relevans, blant annet gjennom rekruttering av nye PhD-stipendiater og postdoc-stillinger, å videreutvikle nettverkssamarbeider og å forsterke koblingen mellom innovasjonsforskning og

utviklingsmiljøer ved UiA og i regionen. Miljøet ønsker å søke «Center of excellence» innen omstillingsforskning sammen med Universitetet i Stavanger (UiS) og Høgskulen på Vestlandet (HVL). Å skaffe langsiktig ekstern finansieringsstøtte til kompetanseoppbygging er en viktig del av handlingsplanen.

Dersom kompetansefondet skal gå tyngre inn i satsingen, kan det være aktuelt å bidra med langsiktig finansiering av rekrutteringsstillinger (PhD og postdoc). Regional næringsomstilling og nyskaping, digitalisering, «grønt skifte» og nye oppgaver for fylkesnivået kan være aktuelle tema for avhandlingene.

I henhold til rapporten «Towards regional innovation systems in Norway?» er Agder best i landet på bygging av innovasjonssystemer. En satsing som beskrevet over kan gi ringvirkninger i form av økt satsing på innovasjonsforskning: Kvalitetssikret kunnskap til bruk i omstillingsprosesser, utvikling av nye forretningsmodeller på bedrifts- og klyngenivå, strategier for nye oppgaver på regionalt nivå og ytterligere utvikling av det regionale innovasjonssystemet.

5.5 Sykehuset i Arendal

I strategiplanen til Sørlandet sykehus HF for perioden 2015-2017 heter det at forskningsenheten i strategiperioden skal utrede mulighetene for etablering av universitetssykehus. En slik utvikling vil omfatte alle lokasjoner og alle fagområder i Sørlandet sykehus – samt primærhelsetjenesten – og kan dermed bli en satsing som binder hele landsdelen sammen.

Universitetssykehusene samarbeider med ett eller flere universiteter som uteksaminerer medisiner og annet helsepersonell, blant annet ved å bidra vesentlig i forskningsbasert utdanning i medisin og annen helsefaglig utdanning og ved at kandidatene har det vesentlige av sin praktiske og teoretiske undervisning ved sykehuset.

Å gi helsepersonell utdanning i regionen øker mulighetene for at flere blir værende etter endt utdanning. En slik utvikling kan bedre helsetjenestene til pasientene i Agder, og dermed være et viktig bidrag til å håndtere levekårsutfordringene i regionen. Kompetansen i regionen vil øke, og rekrutteringen vil bli bedre. Det akademiske miljøet i regionen generelt – og i de tre vertskapskommunene spesielt – vil bli sterkere.

I denne fasen er målsettingen å gi styret et godt beslutningsgrunnlag. En ambisjon om å utvikle sykehuset til universitetssykehus kan ha positiv betydning for å rekruttere og beholde medarbeidere, men samtidig kreve så store ressurser at det på kort sikt kan få konsekvenser for pasientbehandlingen.

De formelle prosedyrene innebærer at det er det regionale helseforetaket som søker om status som universitetssykehus. Helse- og omsorgsdepartementet fatter endelig vedtak. Helse Sør-Øst RHF mener at det per i dag ikke er aktuelt med flere universitetssykehus i regionen.

Dersom kompetansefondet skal bidra i prosjektet kan det være aktuelt med finansiering til økt forskning i oppbyggingsfasen, forskningssamarbeid med kommunene og finansiering av øvrig infrastruktur for forskning og utdanning. Det kan være aktuelt å inngå et samarbeid om finansiering mellom Aust-Agder utviklings- og kompetansefond, Sørlandets Kompetansefond, Sparebankstiftelsen Sparebanken Sør, det private næringslivet og eksterne finansieringskilder innen forskning. For øvrig må prosjektet finansieres gjennom intern

effektivisering og omdisponeringer, økte inntekter knyttet til forskning og industristudier og overføringer fra utdanningssektoren.

6. VURDERINGER

6.1 Generelle vurderinger

Sekretariatet anbefaler at fondets strategi utvikles med målsetting om en mer målrettet bruk av fondets midler, der fondet i årene fremover går inn i færre, men større og mer langsiktige prosjekter.

Etter en samlet vurdering anbefaler sekretariatet også en helhetlig omlegging av strategien. En konsekvens av dette vil være at styret ikke utlyser midler for 2018 på tilsvarende måte som i årene 2012-2017, og at styret i stedet inngår et samarbeid med 1-3 langsiktige prosjekter som utvikles i samarbeid med styret.

Bevilgningenes størrelse avhenger av om styret ønsker en helhetlig eller delvis omlegging av strategien. I begge tilfeller bør man imidlertid holde tilbake ressurser med formål om å ha økonomisk handlingsrom til å støtte nye prosjekter som kan vise seg å være aktuelle i løpet av 4-5-årsperioden. Også i en ny strategisk tenkning vil det være viktig for fondet å kunne gripe tak i aktuelle utfordringer og muligheter innenfor for eksempel levekår og klimaområdet.

Innenfor den tilgjengelige økonomiske rammen må fondet følge opp de prosjektene som allerede har fått midler og som er forespeilet ytterligere midler.

Dersom styret ønsker en endring i strategien med virkning fra 2018, kan sekretariatet fremme en sak for styret 7. september 2018 med forslag til vedtak om endringer i strategien. Videre må det publiseres en melding på fondets hjemmesider, til kommuner og samarbeidspartnere om at det i påvente av den nye strategien ikke vil være en egen utlysning for 2018.

6.2 Konsekvenser for vedtekter og strategi

En endring av strategien som beskrevet i saken medfører ikke behov for endringer i fondets vedtekter.

Endringene krever imidlertid en del tilpasninger i fondets gjeldende strategi:

- Innledningen (punkt 1) redegjør i hovedsak for fondets formål, og kan dermed videreføres.
- Målsettingene (punkt 2) kan i hovedsak videreføres. Her heter det imidlertid at det «bare unntaksvis og i helt spesielle tilfeller [vil være] aktuelt å etablere egne tiltak». Denne setningen bør strykes.
- Satsingsområdene (punkt 3) henviser til «de årlige utlysninger av midler». De to siste avsnittene i dette punktet bør bearbeides og tilpasses den nye strategiske tenkningen.
- Punkt 4 redegjør for prioritering av midler på en måte som i hovedsak kan videreføres. Punktet bør imidlertid bearbeides språklig for å tilpasses den nye strategiske tenkningen.
- Tildelingskriteriene (punkt 5) redegjør for formelle krav, hva som vil vektlegges og særlige kriterier ved tildeling av midler til oppretterne/kommunene. Disse forholdene

vil være relevante også i den nye strategiske tenkningen, og bestemmelsen kan dermed videreføres.

- I punkt 6 om tildeling av midler heter det at det normale vil være tildeling etter søknad, at det bare unntaksvis og i helt spesielle tilfeller vil være aktuelt å etablere egne tiltak, og at tildeling av midler vil finne sted en gang i året. Denne bestemmelsen bør tilpasses den nye strategiske tenkningen.

Dersom styret ønsker en omlegging av strategien, kan sekretariatet komme tilbake med et helhetlig forslag til ny strategi i kommende møte. Dette forslaget vil være basert på behandlingen i styret, for eksempel med hensyn til om man bør ha en helhetlig eller delvis omlegging av strategien.

6.3 Aktuelle miljøer

Dersom styret ønsker å gå tungt inn i ett eller flere av de aktuelle prosjektene, vil det etter sekretariatets vurdering være viktig med en langsiktighet som konkret kan innebære et 4-5-årsperspektiv. Det eller de aktuelle prosjektene bør utvikles i samarbeid mellom kompetansefondet og tilskuddsmottager.

Etter sekretariatets vurdering kan alle de aktuelle prosjektene utvikles slik at de bidrar til å understøtte kompetansefondets formål og målsettinger. Alle prosjektene harmonerer dessuten med kompetansefondets overordnede målsettinger knyttet til økt kompetanse og nyskapingsevne i Aust-Agder.

Samtidig viser sekretariatet til at målsettingen ved Sørlandet sykehus HF – i denne fasen – er å gi styret et beslutningsgrunnlag for om man ønsker å gå videre med ambisjonen om universitetssykehus eller ikke. Dette kan tyde på at det på nåværende tidspunkt er noe tidlig for kompetansefondet å gå inn i et slikt prosjekt. Dersom helseforetaket velger å gå inn for en slik ambisjon, kan det være naturlig for kompetansefondet å bidra økonomisk som del av en regional dugnad.

Videre viser sekretariatet til at en del av formålet ved MIL er å styrke innovasjonsevnen og å øke regionens attraktivitet for investeringer i teknologiutvikling og arbeidsplasser. Etter sekretariatets vurdering kan det være aktuelt å finansiere dette gjennom markedet man dermed forholder seg til. Også med hensyn til dette prosjektet kan det være naturlig for kompetansefondet å avvente noe før man eventuelt vurderer å gå inn i prosjektet.

Med bakgrunn i dette peker sekretariatet på følgende tre miljøer som særlig aktuelle dersom styret ønsker å gå tyngre inn i ett eller et fåtall prosjekter:

- E-helsesatsing med UiA i Grimstad
- Etablering av et «Blått kompetansesenter Sør» i Flødevigen
- Innovasjonsmiljøet ved UiA i Grimstad

Det kan også være aktuelt å koble flere miljøer sammen med hverandre – for eksempel kan det være naturlig å knytte sammen innovasjonsmiljøet ved UiA med ett eller begge miljøene i punktene over.

6.4 Andre alternativer

Dersom styret faller ned på at fondet bør ha en egen utlysning for 2018 – enten fordi en omlegging av strategien ikke er ønskelig, eller fordi man ønsker en delvis omlegging som

også gir rom for en tradisjonell utlysning – vil det etter sekretariatets vurdering være naturlig med en utlysning som dekker andre områder enn utlysningene på levekårsområdet i 2016 og 2017. Sekretariatet peker på to temaer som kan være aktuelle:

- En utlysning til prosjekter som gjennom forskning, utvikling og innovasjon bidrar til å øke kompetansen i Agder på en måte som bidrar til økt verdiskaping.
- En utlysning til prosjekter som bidrar til å øke utdanningsnivået i Aust-Agder.

7. KONKLUSJON

Sekretariatet anbefaler en helhetlig omlegging av kompetansefondets strategi, der målsettingen er en mer målrettet bruk av fondets midler. Dette innebærer at fondet i årene fremover går inn i færre, men større og mer langsiktige prosjekter. En viktig konsekvens av en slik omlegging vil være at kompetansefondet ikke utlyser midler for 2018 på tilsvarende måte som i perioden 2012-2017. Fondet må imidlertid følge opp støtte til de prosjekter som styret tidligere har stilt seg positive til å videreføre.

Det er avsatt 12 mill. kroner i regnskapet for 2017 til utdeling for 2018/2019. Selv om fondet går inn i større og mer langsiktige prosjekter anbefaler sekretariatet at deler av den økonomiske rammen holdes tilbake, slik at styret har økonomisk handlingsrom til å støtte nye prosjekter som kan vise seg å være aktuelle i tiden fremover. Også i en ny strategisk tenkning vil det være viktig å kunne gripe tak i aktuelle utfordringer og muligheter innen områder som helse, levekår og klima. Dersom for eksempel helseforetaket velger å gå inn for en ambisjon om å utvikle et universitetssykehus, kan det være naturlig for kompetansefondet å bidra økonomisk som del av en regional dugnad.

Dersom styret går inn for en strategisk omlegging, anbefaler sekretariatet at styret går i dialog med disse miljøene med sikte på å utvikle ett eller flere prosjekter som i vesentlig grad vil bidra til å understøtte kompetansefondets formål og målsettinger:

- E-helsesatsing med UiA i Grimstad.
- Etablering av et «Blått kompetansesenter Sør» i Flødevigen.
- Innovasjonsmiljøet ved UiA i Grimstad

Videre anbefaler sekretariatet at det fremmes en sak med forslag til endringer i kompetansefondets strategi.

Rådsforsamlingen i 2018 bør videre orienteres om en slik endring i strategien.

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 17/10871-47
Saksbehandler Lisbeth Ramsdal

Utvalg	Møtedato
Aust-Agder utviklings- og kompetansefond	24.05.2018

Eventuelt til 24. mai 2018